

Kasteasiaan puuttumista kaihdetaan; sitä pidetään kristittyjen yhteyttä turmelevana "kiistakysymyksenä", josta on parasta vaieta. Kiistakysymyksenä sitä ei kannata ottaa esille, mutta aionkin puuttua siihen ainoastaan siksi, että se lähetyskäskyyn kuuluvana on eräs kristinuskon keskeisimmistä kysymyksistä, jota ei ole lupa vaieta sivuuttaa. Muutoinhan uhraisimme Jumalan sanan kristittyjen yhteyden alttarille. Luther sanoo: *"Kirottu olkoon kaikki rakkaus ja sopus, jonka säilyttämiseksi Jumalan sana täytyy vaarantaa."*

Oheinen artikkeli ei ole tarkoitettu kannanotoksi sen enempää lapsi- kuin aikuiskasteenkaan puolesta. Olen pyrkinyt Raamatun valossa käsittelemään ongelmaa mahdollisimman objektiivisesti. Olen vyöryttänyt siinä esiin kasteeseen ja uudestisyntymiseen liittyviä tosi vaikeita ja monipuolisia kysymyksiä; johtopäätösten teon jätän arvoisille lukijoilleni. Olen rohjennut käydä tähän tulenarkaasiin asiaan käsiksi siitä huolimatta, että pelkään ajatuskulkuni olevan tähtitieteellisen kaukana useimpien luterilaisten teologien näkemyksistä. Jos tutkielma ei olekaan mikään erikoinen ja kaiken kattava teologinen asiakirja, niin olkoon se kuitenkin yksi (tosin suppea asian tärkeyden huomioonottaen) puheenvuoro tästä huipputärkeästä asiasta. Keskustelu jatkuu!

Kasteen perusta

Kaste perustuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn: *"Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti"* (Matt.28:18-20).

Tässä on ilmaistu Jeesuksen viimeinen tahto opetuslasten suhteen. Siinä Jeesus sanoo, miten opetuslasten tulee toimia, että Hänen valtakuntansa leviäisi maan ääriin saakka. Ensiksi kiinnitämme huomiota käskyn velvoittavuuteen: se ei ole toivomus, vaan käsky ja kehoitus! Edelleen toteamme, että käsky annettiin **Jeesuksen omille**, ei viimekädessä jollekin organisaatiolle, yhteisölle tai jollekin ammattiryhmälle. Toiminta alue, josta valtakunnan jäsenet oli koottava, oli koko maailma. Minkäänlainen valikointi ei saanut tulla kysymykseen. Kohteena olivat kaikkien kansojen kaikki ihmiset rodusta, sukupuolesta, iästä tms. riippumatta.

Tehtävä: Jeesuksen opetuslapseksi tekeminen

Käymme asiaan tavoitteesta ja päämäärästä käsin. Päämäärä oli selvä: **opetuslapseksi tekeminen**.

"Lapseuteen" liittyy ensimmäisenä, olennaisena ja keskeisenä osana **syntyminen**. Elämä alkaa syntymästä! Päämäärä ei ole tiedollinen, vaan hengellinen. Käskiessään tehdä itselleen opetuslapsia Jeesus siis samalla antoi määräyksen uudestisyntyyttää itselleen ja Jumalalle lapsia kaikista kansoista: *"Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa"* (Joh.3:3). Jeesus korosti asiaa toistamalla sen vähän eri sanoilla: *"Totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan"* (Joh.3:5). Me voimme tiivistää ja täsmentää opetuslapsille annettun tehtävän: heidän tehtävänsä oli **tehdä Jeesukselle uudestisyntymisen kautta opetuslapsia**. Kun on kysymyksessä jonkin valtakunnan kansalaisuus, tavallisin siihen liittymisen muoto on syntyminen. Paavali sanoo olevansa Rooman valtakunnan kansalainen **syntymästään saakka**: *"Mutta minulla se on syntymästäni asti"* (Apt.22:28).

Opetuslapsille annettu tehtävä oli "yli-inhimillinen" kahdessakin merkityksessä. Ensiksi pienelle joukolle annettiin **työkentäksi koko maailma**. Toiseksi tehtävä oli sisällöltään inhimillisten kykyjen ulkopuolella: **ihmiset piti uudestisyntyyttää**.

Välineet: kaste ja opetus

Jeesus antoi tämän vaativan tehtävän suorittamiseen myös **välineet: kaste ja opetus** (Sana), ei yhtään enempää eikä vähempää. Näillä tehtävän piti onnistua. Näiden avulla pitäisi koota Jumalan valittu kansa eri puolilta ihmiskuntaa. Jeesuksen itsensä mukanaolo on koko lähetystyön kantava voima ja ydin. Jeesus itse on

tekemässä työtä, kun opetuslapset ovat hänen käskynsä mukaan ja hänen toimeksiannostaan liikkeellä: *"Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti"* (Matt.28:20). Varsinaisesti vasta Jeesuksen läsnäolo teki tavoitteen saavuttamisen mahdolliseksi.

Jeesus tarkentaa opetuksen sisältöä; ei mikä tahansa näennäisesti ja nimellisesti "kristillinenkään" opetus välttämättä kelpaa kasteen rinnalle toiseksi, autuuttavaksi elementiksi: *"opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää"*. Siis tuli olla uskollinen Jeesuksen opetukselle ja sanoille.

Näissä kahdessa elementissä on **kaikki mitä tarvitaan opetuslapsiksi tekemisessä**. Periaatteessa tämä on kansankirkossakin hyväksytty, mutta käytännössä toiminta on voimakkaasti painottunut **kasteen suuntaan**. Yleisesti päämäärää, opetuslapseutta (uudestisyntymistä) ei ole saavutettu **toisen elementin, opetuksen puuttumisen tai väärän opetuksen takia**. Jeesuksen sanat "opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää" tuo esille lopullisen päämäärän. Uskoontulo kuitenkin tapahtuu jo siellä, missä vain nämä kaksi (kaste ja raamatullinen opetus) kohtaavat. Toki meidän tämä kaikki täytyy vielä suhteuttaa Jumalan ennaltavalintaan. Opetuksen tulee olla selkeästi evankelioivaa, uskoontuloon, uudestisyntymiseen ja vanhurskauttamiseen tähtävä. Kasteen ja opetuksen yhteisvaikutusta pelastumiseen voidaan myös kuvata siten, että kasteella kostutetaan sydämen maaperä Sanan kylvöä varten. Sanan joutuminen tähän maaperään vaikuttaa sitten uudestisyntymisen, kuten Pietari kirjoittaa: *"Olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta"* (1 Piet.1:23). Samalla kun opetetaan kasteen pyhyttä ja arvoa on kuitenkin muistettava, että se käsittää *vain yhden elementin*, ja on täten riittämätön lähetyskäskyn mukaan uudestisyntymään ja saattamaan Jumalan lapseksi yhtäkään ihmistä. Voimme sanoa, ettei Jeesus oikeastaan käskenytkään kastamaan, vaan tekemään hänelle opetuslapsia. Eikä missään kohden Raamatussa luvatakaan, että pelkkä kaste tekee tämän ihmeen. **Yhden elementin autuudenoppi on otettu ulkopuolelta Raamatun**. Aivan samoin kuin luonnollisen lapsen syntymään tarvitaan kaksi osapuolta, mies ja nainen, samoin myös hengellisen lapsen, Jumalan lapsen syntymään tarvitaan välttämättä kaksi elementtiä: kaste ja opetus! Pelkässä kasteessa riittää aineksia ainoastaan kuolleiden keskosten synnytykseen! Liittyyhän kasteen esikuvaan, ympärileikkaukseen myös opetus. Jumala satoi ympärileikkauksen lupauksen sitä seuraavaan opetukseen: *"Sillä minä olen valinnut hänet (Abrahamin), että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Abrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut"* (1 Moos.18:19). Abrahamin liitossa kokonaisuuden muodostuminen tapahtui samoin kuin uudessa liitossa: merkki (ympärileikkaus) ja opetus.

Jumalalliset elementit

Kastettaessa ei tapahdu sen enempää uskomista kuin uudestisyntymistäkään - eikä tarvitsekaan! Oikeastaan usko ja uudestisyntyminen ovat identtisiä, ne ovat sama asia. **Luther** sanookin tämän aivan oikein Galatalaiskirjeen selityksessään: *"Hengellinen syntymähän on täsmälleen samaa kuin usko."* Jeesus sanoi uudestisyntymisen tapahtuvan, ei ainoastaan vedestä, vaan myös **Hengestä**. Usein unohdetaan, että uudestisyntymisprosessiin tarvitaan **kaksi elementtiä**, kaste ja opetus. Missä nämä **jumalalliset elementit** autetaan, saatetaan ja johdetaan yhteen, siellä välttämättä alkaa tapahtua: ihminen uudestisyntyy vielä tänäkin päivänä! Samalla meidän täytyy kuitenkin korostaa näiden elementtien alkuperää ja **aitoutta**. Vain aidot elementit uudestisyntyttävät ihmisen! Lähinnä kristikunnassa on uhanalaisena Jumalan sanan aitous ja väärentämättömyys. On itsestään selvää, ettei kasteessa vielä toteudu kuin ainoastaan toinen näistä elementeistä, joten tulos, päämäärä jää vielä odottamaan toisen elementin, **opetuksen** tuloa kuvaan mukaan. Kastetapahtumaakin voimme ja sitä tulee juhlia, mutta varsinainen juhlan paikka ja aika on vasta sitten, kun kasteen ja opetuksen yhteistuloksena **on saavutettu päämäärä**, Jeesuksen opetuslapseus, uudestisyntyminen ja uskoontuleminen. On muistettava, ettei ole kivutonta syntymää. Uudestisyntymisen kipuihin syntinen johdetaan oikean raamatullisen, kristillisen opetuksen kautta, ja tähän taas sisältyy olennaisena osana **lain saarna**.

Kaste yksin ei riitä

Lienee turhaa mainitakaan, että Lutherin ja tunnustuskirjojen opetus kasteesta ja uudestisyntymisestä on hyvin epätydyttävä, sekava, epäjohdonmukainen ja ristiriitainen. Joka aikoo tietää, kuinka ihminen uudestisyntyy, hänen on turvallisinta jättää Luther ja Tunnustuskirjat väliin ja mennä **suoraan Raamattuun!** Me emme voi emmekä saa kasteella yrittää korvata lähetyskäskyssä mainittua toista uudestisyntymiseen ja Jeesuksen opetuslapseuteen liittyvää tekijää. Kasteelle on hyväksyttävä täsmälleen Raamatun sille asettamat

raamit; ei yli ja ohi sen, mitä on kirjoitettu! Kastetaan ihmiset ja kiirehditään sitten toteuttamaan Jeesuksen lähetyksäkäskyn toista elementtiä, evankeliumin saarnaa, jotta tämä kastettu mahdollisimman pian pääsisi iloitsemaan pelastuksestaan ja autuudestaan. Turha meidän on tuppuroida yhden elementin ympärillä; jos yritämme sillä yksistään uudestisyntyä, meillä on totisesti Jumala ja Hänen sanansa vastassa takaamassa sen, että varmasti epäonnistumme. Jos me ylistämme ja korotamme kastetta, niin monin verroin enemmän korottakaamme vielä Jumalan sanaa. Sakramentin varsinainen olemus, sielu ja voima on Sanassa. **Sana on voimallinen ennen kastettakin uudestisyntyttämään**, kun taas kaste ilman sanaa ei siihen kykene. Olkoon suurin intohimomme näiden molempien jumalallisten asioiden yhteensaattaminen jokaisen ihmisen kohdalla! Kun olemme kastaneet, kiittäkäämme Jumalaa siitä, että olemme saaneet olla tässä arvokkaassa tehtävässä toteuttamassa **yhä osaa** lähetyksäkäskystä. Mutta älkäämme pysähtykö siihen, vaan muistakaamme, ettei päämäärä ollut kastaminen, vaan Jeesuksen opetuslapsiksi tekeminen (uudestisyntyttäminen).

Uusi liitto

Kaste on "uuden liiton" merkki. Mitä uuteen liittoon sisältyy? *"Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen ...uuden liiton...Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen...**Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä**; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra'. Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä"* (Jer.31:31-34). **"Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäännne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen. Henkeni minä annan teidän sisimpäännne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun oikeuksiani ja pidätte ne"** (Hes.36:26-27). Tässä on uusi liitto! Siinä siis tapahtuu uudestisyntyminen, kuten Joh.3:3 opettaa. Lähetykskäsky ohjaa tähän liittoon sisälle: uudestisyntyminen ja uuden sydämen saaminen tapahtuu siellä, missä kaste ja raamatullinen opetus kohtaavat. Kasteen liittoon ihminen ei pääse pelkän kasteen kautta, vaan siihen tarvitaan kasteen ja opetuksen vaikuttama uudestisyntyminen.

Vanha liitto oli **lakiliitto**, joka velvoitti käskyjen pitämiseen, 2 Moos.24:7-8. Uusi liitto on **armoliitto**. Siihen sisällekäynti taas tapahtuu anteeksiantamuksen kautta. Vanhan liiton rikkominen tapahtui käskyjä (Jumalan kymmenen käskyä) rikkomalla. Uuden liiton (armoliiton) rikkomus tapahtuu, kun luovutaan armosta ja samalla myös Kristuksesta. Samalla ihminen myös luisuu vanhaan liittoon, joka on kykenemätön tuomaan pelastusta: *"Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta"* (Gal.5:4). Näin kasteenliiton (armoliiton) rikkominen ei voi tapahtua ennen kuin on päästy sisälle armoon uudestisyntymisen kautta. Uuden liiton merkki, kaste, kuuluu armoon päässeille. Toisaalta taas kaste auttaa pääsemään armoon, Joh.3:5; Apt.2:38.

Aabrahamin liitto oli voimassa myös vanhan eli Siinain liiton aikaan. Aabraham ei vanhurskautunut "merkin" ympärileikkauksen eikä myöskään tekojen kautta: *"Aabraham uskoi Jumalaan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi...Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskonvanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamaton"* (Room.4:3,11). Aabraham sai ympärileikkauksen uskonsa merkiksi, sinetiksi ja todisteeksi.

Aabrahamin liitto oli automaatio siinä mielessä, että jokainen merkin saanut (ympärileikattu) kuului ilman muuta liittoon. Uuden liiton merkillä (kasteella) ei tehdä tämän liiton jäseniä, vaan jäsenyys tulee uudestisyntymisen myötä. Merkki kuuluu niille, jotka ovat uudestisyntymisen kautta tulleet liiton jäseniksi ja Jeesuksen opetuslapsiksi.

Aabrahamin liitto oli **pakkoliitto**: *"Mutta ympärileikkaamaton miehenpuoli, jonka esinahan liha ei ole ympärileikattu, hävitettäköön kansastansa; sillä hän on rikkonut minun liittoni"* (1 Moos.17:14). Uusi liitto perustuu täydellisesti **vapaaehtoisuuteen**: *"Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea"* (Matt.16:24).

Aabrahamin liitto oli "merkkikeskeinen". Siksi siinä tarkkaan määriteltiin, kenelle merkki tuli antaa (kaikille poikalapsille), ja minkä ikäisille (8 pv). Uudessa liitossa painopiste ei ole merkissä, vaan opetuslapsiksi tekemisessä (uudestisyntymisessä), siksi tarkemmat määräykset merkin käytöstä puuttuvat.

Pieni lapsi (vauva) voidaan hyväksyä ja kastaa lapsen erikoisehdoin uuden liiton jäseneksi pelkästään Jeesuksen suosituksen ja puoltolauseen perusteella: *"Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta"* (Mark.10:15). Vakavaksi ja velvoittavaksi ponneksi merkitään kuitenkin lapsen kristillinen kasvatus ja opetus. Tämä uuden liiton jäsenyys on määräaikainen, ja se tulee tarkistaa lapsen tultua ymmärtäväiseen ikään, kuitenkin viimeistään rippikoulussa. Silloin tapahtuu uuden liiton

jäsenyyden vahvistaminen (konfirmaatio) tai sitten sen purkaminen, jolloin lapselle annetaan "tuhlaajapojan (tytön) paperit". Ne, joiden jäsenyys voidaan vahvistaa, menevät uskovien aterialle, ehtoolliselle. Ne, jotka eivät "tässä vaiheessa" katso voivansa lähteä Jeesusta seuraamaan, saavat valita joko seurakunnan kiinteään opetuksen tai sitten seurakunnasta eroamisen välillä.

Kaste - uuden liiton merkki

Ympärileikkaus oli Aabrahamin liiton merkki, kaste on uuden. Kasteella tulee merkitä ne, jotka ovat päässeet uuden liiton sisälle, siis uudestisyntyneet. Uudestisyntyminen merkitsee siirtymistä Jumalan kansan joukkoon ja tämän merkiksi ihminen kastetaan ja merkitään ristin merkillä Kristuksen omaisuudeksi. Kaste on "Jumalan kansan merkki". Tällainen ihminen kuuluu Jumalalle ja Kristukselle. Sisäinen Jumalalle kuulumisen merkki on Pyhän Hengen sinetti ja ulkoinen taas kaste.

Aabrahamin liitossa lähdettiin liikkeelle merkistä, ympärileikkauksesta. Tämä teki mahdolliseksi koko kansan merkitsemisen. Uudessa liitossa painopiste on opetuslapsiksi tekemisessä ja uudestisyntymisessä, josta käsin sitten ihmiset merkitään. Tällöin luonnollisestikaan ei tule kysymykseen koko kansan kastaminen.

Myös ympärileikkaus oli "omistusmerkki". Sillä merkattiin Herran omaisuuskansa. Uudessa liitossa liiton merkki (kaste) laitetaan niihin, jotka uudestisyntymisen kautta ovat tulleet Herran omaisuudeksi: "*Simeon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran katsoi pakanain puoleen **ottaakseen heistä kansan omalle nimellensä***" (Apt.15:14).

Koska kysymys on omistuksesta, tulee mahdollisimman pitkälti toimia "varman päälle". Ketään ei voida väkisin vastoin asianomaisen tahtoa merkata jonkun isännän alaisuuteen, omistukseen ja kirjoihin. Se olisi melkoista riskeeraamista. Se on "kahden kauppa".

Kun kauppaa tehdään ja tapahtuu omistajan vaihdos, ei ole sama, missä vaiheessa uuden omistajan merkki siirtyy tavaraan. Jos merkataan omaksi tavara, joka ei ole vielä ostajan omaisuutta, voidaan nostaa rikossyyte. Varsinaisesti omistus ratkeaa uskoontulon yhteydessä, jolloin tapahtuu "omistajan vaihdos". Tämän jälkeen voidaan myös omistajan vaihdoksen edellyttämät ulkoiset merkit kiinnittää. Jos tämä merkki kiinnitetään sivullisten toimesta ja liian aikaisin, seurauksena voi olla, että omistaja sanoutuu irti kaupasta, merkeistä ja koko sopimuksesta jo senkin perusteella, ettei häntä itseään ole kuultu. Hän voi syyttää puuhamiehiä omavaltaisuudesta.

Jos nyt joku on kuitenkin merkattu (kastettu) liian aikaisin, vastuu on vanhemmilla ja kastajilla. Kastetta ei voi mitätöidä; ainut mikä voidaan tehdä tilanteen saattamiseksi kuntoon ja **kastajan kasvojen säilyttämiseksi**, on yrittää saada kastettavan sisäinen tila vastaamaan ulkoista merkkiä. Yksinkertaisinkin ihminen käsittää, että asiassa on ehdottomasti toimittu "nurinperin". Jos kastaja on vähääkään Jumalan Hengen valaisema, hän kokee tehtävän melkoiseksi, suorastaan epätoivoiseksi haasteeksi. Muutaman tällaisen uudestisyntymisurakan jälkeen kastaja ei varmaan enää näin huolettomasti, kevyesti ja vastuuttomasti suhtaudu omistajan merkin laittamiseen ennen todellista omistajan vaihdosta ja ilman asianomaisen lupaa. Se on kova paikka, jos joku kantaa toisen isännän merkkiä kuin minkä oma hän on. Ristiriita on sanoin kuvaamaton.

Olisi paljon helpompaa ja viisaampaa merkitä tapahtunut sydämen muutos ja omistajan vaihdos kasteella jälkikäteen kuin ensin merkitä ja sitten yrittää saada sisäinen tila ulkoisen merkin edellyttämälle tasolle. Raamatun mukaan uudestisyntyminen voi tapahtua ennen ja jälkeen kasteen. Ennen: [Apt.10:44-48](#) ja jälkeen [Apt.19:5-6](#). Kun uskoontulo tapahtuu ennen, on helppo nähdä kaste "merkiksi", jolla Kristuksen omaksi tullut merkitään. Kuitenkin Jeesuksen sanojen mukaan kaste liittyy syvällisemminkin uudestisyntymiseen. Miten kaste vaikuttaa silloin, kun syntyminen tapahtuu sitä ennen, on suuri mysteeri. Jeesushan puhuu uudestisyntymisestä **vedestä ja Hengestä**, [Joh.3:5](#).

Kun korostetaan sitä, että kaste on "merkki", jolla Kristuksen omaksi merkitään, silloin tulee esille lapsikasteen ongelmallisuus. Jos taas painotetaan pelkästään molempien elementtien tarpeellisuutta ja välttämättömyyttä, silloin järjestys ei näytele mitään osaa. Käytäntö osoittaa, että asia toimii molemmin päin. Toinen asia taas on, mikä on tarkoituksenmukaista! Onnistuminen edellyttää joka tapauksessa, että molempiin, kasteeseen ja opetukseen suhtaudutaan samalla vakavuudella.

Välttämätön ilmoitettu

On tärkeää, että me täyittäessämme Jeesuksen lähetyskäskyä pidämme kaksin käsin kiinni "kahden elementin opista".

Jumala ei ole ilmoittanut meille kaikkea Raamatussa, mutta meidän on lähdettävä siitä, että hän on siinä meille ilmoittanut kaiken tarpeellisen ja nimenomaan sielun autuuden kannalta välttämättömän. Näin meidän tulee

suhtautua lähetykskäskyynkin: siinä on sanottu kaikki, mitä ihmisten tekemiseksi Jeesuksen opetuslapsiksi tarvitaan. Mitä siinä ei ole sanottu, siitä ei tarvitse välittääkään.

Mitä taas kastamisen ajankohtaan tulee, se ratkeaa **itsestään** em. kokonaisuudesta käsin. Periaate on, että käsky on kuulunut ja sitä on lähdeittävä toteuttamaan vitkastelematta niin kuin kuninkaan käskyä ainakin. Se on saatettava ilman viivyttelyä kaikella vakavuudella ja arvovallalla tiedoksi kaikille. On ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin lähetykskäskyn ohjeiden mukaan, jotta kaikki pelastuisivat - **ja Herra varmasti siunaa!** Annettujen välineiden avulla tulee kaikista kansoista, miehistä, naisista ja lapsista tehdä Jeesuksen opetuslapsia.

Kiirehditään kastamaan. kiirehditään opettamaan! Kiirehditään uudestisyntymään! Kiirehditään pelastamaan! Ei ole pahitteeksi kiirehtiä kastamaan lapsi mahdollisimman varhain, kunhan vaan muistetaan, että se on vasta osatavoite ja että ilman toista elementtiä (opetusta) kaste raukeaa tyhjiin, ja koko työ valuu hiekkaan. Toisaalta, jos kaste käsitetään vain uuden liiton jäsenyyden merkinä, se kuuluisi ainoastaan jo uskoontulleelle.

Jos lähetykskäsky ei selvästi ilmaise, minkä ikäisenä ihminen on kastettava, se ei silloin ole autuuteen vaikuttava asia. Samoin on laita uskon ja kasteen järjestyksen. Näistä on aivan turhaan taitettu peistä ja tapeltu verissäpäin. Menettely näissä kysymyksissä ei vaikuta ihmisen pelastumiseen, muutoinhan Raamattu salatessaan jotakin oleellista ja tärkeää ei olisikaan luotettava. Perusasioista, kasteesta ja opetuksesta kiinni pitäminen riittää. Ja jos jonkun kohdalla joku asia tapahtuukin vähän väärässä järjestyksessä, mahtaa se Taivaan Isä olla sen verran armollinen, että kääntää ne syntisraukan autuudeksi oikein päin.

Lutherin opetus kasteesta ja uudestisyntymisestä

Kaste oli Lutherille tärkeä asia ja hän selitti sitä usein ja monisanaisesti. Toisaalla tässä lehdessä on pyritty tuomaan esille keskeisiä Lutherin näkemyksiä kasteesta. Lienee oikein käsitellä sekä Lutherin suhdetta lapsikasteeseen että myös hänen näkemystään lapsikasteeseen liittyvään uudestisyntymään. Ajattelen, ettei monellakaan suomalaisella ole ollut mahdollisuutta tarkemmin paneutua luterilaisiin lapsikasteperusteisiin.

Lutherin teologian taustatekijät

Se, että Luther joutui turvautumaan usean uudestisyntymisen oppiin kertoo siitä, että hän oli tässä kysymyksessä "hakusalla". On myös muistettava, että Lutherilla oli vaikeuksia lähteä puhtaalta pöydältä. Ensiksikin oli oman kodin perintö, johon liittyi mm. silloin niin yleinen magia (taikausko). Toisaalta taas oli Rooman kirkon perinne, johon sisältyi mm. **armon vuodattaminen** ex opere operato (automaattisesti) kasteessa. Hyvä suhde ruhtinaiisiin lienee tuonut omia paineitaan. Kansankirkolle on elinehto, että kaikki sen jäsenet asetetaan autuuden suhteen "samalle viivalle", muutoin syrjityt nostavat metelin ja pahimmassa tapauksessa heiltä jää veromarkat saamatta. Tässä mielessä oppi uudestisyntymisestä kasteessa on tehty kansankirkolle "räätälintyönä" ja kirkon toimeksiannosta. Se on ankkuroitunut ja ikään kuin sisäänkudottu kirkon rakenteisiin. Lutherin kasteteologia on hakattu kiviin luterilaisen kirkon ohjeeksi ikuisiksi ajoiksi. Varmuuden vuoksi teksti on vielä sinetöity kilvellä "erittäin salainen". Se on "tabu", josta muutoin niin innokkaiden tutkijateologien on syytä pitää näppinsä erossa. Sitä ei muuteta!

Lutherin teologinen työskentely tässä asiassa ei ollut kovin ansiokasta. Tutkimuksen kohtaloksi koituu se, että jo alussa lyödään lukkoon tulos: lapsen on uudestisyntyttävä kasteessa. Kaikki, mikä jatkossa seuraa, nousee tästä luonnottomasta pakko- ja pattitilanteesta. Uudestisyntymisen piti tapahtua jo pelkästään sen takia, että kaikkien seurakuntien malli ja esikuva, alkuseurakunta, muodostui **uskovista** ihmisistä. Luterilainenkin kirkko tahtoi olla "uskovien yhteisö". Lapsen piti uudestisyntyä kasteessa, mutta se ei saanut tapahtua Rooman mallin mukaan **ex opere operato**. Mistä apu? Lapsi laitettiin uskomaan ja tällöin vältettiin Rooman oppi automaatiosta. Tosin tämä poikii lukuisia muita ongelmia, joista sitten yritettiin selviytyä selittämällä.

Lapsikasteen perustelut

Lutherin perustelut lapsikasteelle ovat kohtalaisen hyvät. Ne nousevat selkeästi Raamatusta. Ensimmäisenä vankkana perusteena on Jeesuksen suorittama lasten siunaaminen, kun vanhemmat toivat lapset Hänen tykönsä, [Mark.10:13-16](#). Tosin Jeesuksen tykö tuominen tulee tulkita avaramminkin. Edelleen Luther viittaa lähetykskäskyyn, joka velvoittaa kastamaan ja opettamaan "kaikkia", pieniä ja suuria, [Matt.28:18-20](#). Vanhan testamentin lapsena tapahtuva ympärileikkaus on eräs peruste. Raamattu tuntee myös perhekuntien kastamiset,

joihin Luther viittaa. Edelleen Luther tuo esiin kirkkoisien välittämän tiedon tässä asiassa. Erittäin hyvänä todisteena on myös Jumalan käyttämät kirkkohistorian henkilöt, jotka yleensä ovat saaneet kasteen lapsena.

Uudestisyntyminen kasteessa - sakramenttivanhurskautta

Heikkona kohtana voidaan nähdä kasteen eriyttäminen opetuksesta, vaikka Luther muissa yhteyksissä voimakkaasti painottaakin opetuksen ja kasvatuksen merkitystä. Lähetyskäskyn mukaan Jeesus kehotti tekemään opetuslapsikseen "kastamalla ja opettamalla", [Matt.28:18-20](#). Lutherin kastekirjoituksista saa käsityksen, että opetuslapsuus ratkaistaan jo kasteella, johon hän sitten kyllä pyrkii keskittämään ja lastaamaan "kaikki taivaan tavarat". Kasteen ja opetuksen sisäinen yhteenkuuluvuus ei tule riittävästi painotetuksi ja tällöin ajaututaan epäraamatulliseen kaiken kansan kontrolloimattomaan kastamiseen. Kasteen ja opetuksen pakettia ei ole lupa hajottaa.

Kun opetus jää taka-alalle, silloin syyllistytään siihen, mistä Luther itse on varoittanut: **sakramenttia ei saa viskellä väkijoukkoihin**. Rooman kirkossahan tämä kasteen väärinkäyttö on joskus pelkistynyt "paloruiskukastamiseen"! Samalla tapahtuu se, minkä **Urho Muroma** näki luterilaisen kirkon suurimmaksi vaaraksi: siirtyään uskonvanhurskaudesta **sakramenttivanhurskauteen!**

Paavalin kasteopin väärä tulkinta

Ehkä suurin Lutherin harha oli siinä, että hän otti muutamat kasteeseen liittyvät raamatunkohdat, kuten [Joh.3:5](#); [Tiit.3:5](#) jne. ja tulkitsi ne siten, että ne tarkoittavat kasteessa tapahtuvaa uudestisyntymistä. Kyllähän Raamatusta voi saada tällaisenkin käsityksen, mutta silloin unohdetaan, että Raamatun henkilöiden tapauksissa kaste, kääntyminen ja uudestisyntyminen olivat ajallisesti hyvin lähekkäin ja muodostivat näin ehyen kokonaisuuden, kuten esim. Paavalilla, [Apt.9:1-18](#). Useimmissa Raamatun kääntymisissä ja uskoontulemisissä oli Sana voimakkaasti esillä ja keskeisessä asemassa. Kun Raamattu puhuu kastetapahtumasta, tarkoitetaan samalla koko uskoontuloprosessia, eikä vain kastetta. Tästä johtuen on väärin tehdä esim. [Room.6:3-4](#) kansankirkon yleistä kasteopetusta. Sehän on vain muistutusta siitä, mitä **uskoville heidän kasteensa ja samalla uskoontulonsa yhteydessä on tapahtunut**. Siten nämä sanat voidaan sovittaa ainoastaan uskossa oleviin eikä keihinkään muihin.

Lutherin kannassa voidaan nähdä äärimmäistä harhautunutta jonkun sortin **fundamentalismia**, joka kouristuksenomaisesti takertuu yksittäisiin sanoihin ja rakentaa yhden sanan pohjalle teologiaa asiayhteydestä välittämättä. Raamatun suuret linjat unohtuvat!

Uskovien kaste

Aikuiskasteen kannalla olevat vapaat suunnat eivät mielellään käytä kasteestaan nimeä **aikuiskaste**. He eivät myöskään tunnustaudu **uudelleen kastajiksi**. Hekin luterilaisten tapaan voivat ja haluavat korostaa Raamatun termiä "yksi kaste" ([Ef.4:5](#)); lapsikaste kun ei heille ole mikään kaste, koska se ei ole uskovien kaste. Heillä itsellään taas omasta mielestään on **uskovien kaste**. Tämän he asettavat kansankirkon lapsikasteen vaihtoehdoksi ja myös sen vastakohtaksi. Vapaat suunnat ovat kuitenkin tehneet väärin yrittäessään monopolisoida uskovien kastetta itselleen. Myös Luther hyväksyi tämän nimityksen ja "taisteli" omallekin kirkkolleen nimenomaan uskovien kasteen. Tämän kaste-esityksen eräänä päätarkoituksena on paljastaa, todistaa ja korostaa, että **Lutherillakin oli uskovien kaste**. Se oli hänelle jopa luovuttamaton asia. Tässä mielessä on epäasiallista yrittää tehdä tästä kasteen nimityksestä luterilaisia ja vapaita suuntia erottavaa tekijää ja kiistakapulaa. Tämän päivän luterilaisuudesta löytyy edelleen Lutherin uskollisia seuraajia. Teol.lis. **Simo Kiviranta** kommentoi lapsensa kastetapahtumaa oikeaoppisesti: "Meidän Lauri tuli uskoon!" (Kotimaa 10.1.1997).

Lutherille lapsikasteen vahvin peruste oli, että kastettava lapsi uskoo. Luther piti tästä periaatteesta kiinni niin ehdottomasti, että ilman sitä ei lapsikastetta tulisi lainkaan toimittaa. Tällöin syyllistytäisiin pyhän kasteen pilkkaan. Luther ei hyväksynyt kompromissia, jota valdolaiset edustivat: lapsi kastetaan "tulevaan uskoon". Jos emme voi hyväksyä (**toisaalla tässä lehdessä olevia**) Lutherin perusteita sylilapsen uskolle, me joudumme kiireesti hakemaan uudet perusteet tai sitten, ollaksemme Lutherille uskollisia, lapsen uskon puuttuessa luopumaan koko lapsikasteesta. Lutherille eivät lapsikasteen perusteeksi riittäneet Jeesuksen sanat lapsista "sen kaltaisten on Jumalan valtakunta". Lapsi piti saada kasteessa "toisella tavalla" uskomaan ja myös tämän

uuden uskon avulla uudestisyntytyksi. Voidakseen rakennella lapselle uuden uskon, Luther joutui armotta käymään kaiken sen kimppuun, mikä lapsessa oli myötäsyttyistä.

Luther ja Jeesus

Lutherilla on kuitenkin määrättyjä vaikeuksia todistaa, kuinka tämä "uusi usko" siirtyy lapseen. Toki hän myöntää, ettei lapsen usko ole aivan samanlaista kuin aikuisen, mutta lisää samaan hengen vetoon, että lapsen usko on esimerkillistä - kasteen jälkeen. **Lutherin ja Jeesuksen näkemyksissä lapsen uskosta on löydettävissä tietty periaatteellinen ero: Jeesus pitää tätä uskoa lapselle "myötäsyttyisenä", kun taas Luther katsoo, että lapsi on ennen kastetta sitä ilman ja saa sen kastettaessa kummien esirukouksen, papin välittäjätehtävän ja vuodatetun armon seurauksena.**

Jeesus ei sitonut lapsen otollista tilaa millään tavalla kasteeseen sen enempää kuin ympärileikkaukseenkaan. Jeesus ei tarvinnut kastetta lapsen taivaskelpoisuuden kohottajana. Näyttää siltä, ettei Jeesus lähtenyt sovittamaan yleistä uskoteologiaa lapseen. Kuitenkin lapsen usko oli Jeesukselle "pelastavaa uskoa". Jeesus ei niinkään paljon puhunut lapsen **uskosta** kuin siitä **tilasta**, jossa lapsi on. Olisiko paikallaan meidänkin jättää lapsen usko teologisten tutkistelujen ulkopuolelle ja keskittyä aikuisen uskoon, jotta ei sekoitettaisi uskonelämän keskeistä uudestisyntymistemiä? Ei liene aivan väärin ajatella, että sekä lapsen että aikuisen usko **ovat molemmat pelastavaa uskoa**, kuitenkin samalla on hyväksyttävä niiden erilaisuus. Jos nämä yritetään survoa samaan muottiin, turmellaan sekä lasten että aikuisten asia. **Mielestäni Luther syyllistyi tähän.** Toisaalta lapsen sielun ja hengenelämä on ja pysyy enemmän tai vähemmän arvoituksellisena. Sen ylenmääräinen pohdiskelu ja tutkiminen on ruudin haaskausta ja joutavaa mietiskelyä. Lapsen uskoa meidän tulee arvostaa ja kunnioittaa, ei siksi, että se tarkkaan sopisi aikuisuskon raameihin, vaan siksi, että lapsen usko on Jeesuksen hyväksymänä myös pelastavaa uskoa.

Suomen tilanne

Professori **Osmo Tiirilä** ottaa kantaa luterilaiseen kasteoppiin: *"Luterilaiset pitävät jyrkästi kiinni lapsikasteesta. Heidän oppinsa johtaa tässä asiassa vaikeuteen siinä, että sakramenttien siunaus riippuu uskosta, eikä imeväisillä voi olla vielä mitään tietoista uskoa... Ilmeisesti Lutherin kasteopissa selitysyhteyksistä huolimatta on ongelmallisuutta"*(Tiirilä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt).

Suomen kirkossa on Rooman tapaan voimistumassa virtaus, jossa ei erityisemmin korosteta lapsikasteologiaa eikä myöskään kasteessa tapahtuvaa uudestisyntymistä, vaan katsotaan **kaikkien seurakunnan jäsenten olevan Jumalan lapsia ilman sen kummempia perusteluja**. 90-luvun teologia on avaraa, koko maailmaa syleilevää, josta on kaukana dogmaattisuus, fundamentalistisuus ja tiukkapipoisuus: **"Hän on Isä jokaisen!"** Ehkä tällaiseen kehitykseen osasyllisenä ovat olleet Lutherin hatarat perustelut.

Onhan vielä niitäkin, jotka tulkitsevat Lutheria siten, etteivät kaikki lapset kastettaessa usko ja uudestisyntynyt. Tämä näkemys johtaa kuitenkin uusiin ongelmiin ja kysymyksiin: mikä vaikuttaa eron syilisten kohdalla? Merkittävä osa Suomen luterilaisista pitää kuitenkin edelleen tiukasti kiinni sekä lapsikasteesta että siinä tapahtuvasta kaikkien uudestisyntymästä. Toisaalta saattaa olla niin, ettei kovin moni ole selvillä perusteista, joiden varaan Luther lapsen uskon rakensi. Ne, jotka tietävät, vaikenevat viisaasti. Luterilaisina meille on hyödyllistä tutustua Lutherin lapsen uskoon liittyviin perusteluihin ja vetää niistä tarvittavat johtopäätökset. Hyvä lukijani, tutustu huolella oheisiin Lutherin esittämiin perusteisiin!

Lutherin kootut selitykset lapsen uskosta

Kummien ja seurakunnan esirukouksen mahti

Kummit kantavat lapsen kasteelle: *"kastettaessa lapset itse uskovat...kun kummit kristillisen seurakunnan uskossa heidän puolestaan rukoilevat."* -Entä jos kummit ovat epäuskoisia tai ehkä aivan julkisynneissä (esim. avoliitossa) eläviä? Jääkö tällainen kastettava lapsi uskoa ja uudestisyntymistä vaille? Ja vaikka kummit olisivat kuinka hurskaita ja tilaisuuteen kokoontuva seurakunta 100 % uskovaisia, voidaanko Jumalaa velvoittaa ja pakottaa aina kasteen yhteydessä uudestisyntymään jokainen lapsi? Eikö kuitenkin olisi nöyrää edes sanoa: tapahtukoon Sinun tahtosi? Luther ajattelee jopa, että seurakunnan usko tekee sakramentista **vastustamattoman** myös aikuisen kohdalla: *"Enkä epäilisi minkä tahansa sakramentin voivan muuttaa*

*täysikasvuistakin epäuskoista henkilöä kirkon rukoillessa hänen puolestaan ja kantaessa hänet Jumalan eteen... Tässä mielessä myönnän kernaasti, että uuden liiton sakramentit voivat antaa armoa ei ainoastaan niille, jotka eivät ensinkään vastusta, vaan **sellaisillekin, jotka vastustavat uppiniskaisesti.**"*

Alkuseurakunta epäonnistui

Turha meidän on kiistää sitä, **etteikö Jumala voi**, toinen asia on taas tehdä sääntö siitä, että Jumala aina ja kaikissa tapauksissa vaikuttaa lapsen uudestisyntymän kasteessa. Tämä menee jo Raamatun ilmoituksen ulkopuolelle ja **on Lutherin ja kirkon omaa keksintöä**. Raamatussa meillä on esimerkki ihmisistä, jotka eivät kokeneet kristillisessä kasteessa uudestisyntymistä, vaikka kysymys oli alkuseurakunnan voimallisista kastajista: *"hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen"* (Apt.8:16).

Pyhän Hengen osalta puute useimpien kohdalla korjaantui, kun apostolit (Pietari ja Johannes) panivat kätensä kastettujen päälle: *"Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen"* (Apt.8:17).

Poikkeuksena oli Simon-noita, joka edelleenkin oli osaton Pyhästä Hengestä, Apt.8:13-23. Turha meidän on epäillä, etteikö sen ajan maailman parhaat ja hartaimmat rukoilijat olisi olleet saattamassa Simonia kasteelle. Emme myöskään uskalla asettaa kastajien pätevyyttä tai seurakunnan uskoa epäilyksenalaiseksi.

Uudestisyntyminen jäi kuitenkin tapahtumatta. Epäusko ei murtunut. Apostoli Pietari joutui toteamaan, ettei kaste eikä edes apostolien kätten päällepaneminen ollut tehonnut uudestisyntymistä Simonin: *"Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä"* (Apt.8:23). Toisaalta, jättäähän

Tunnustuskirjatkin liikkumavaran: Pyhä Henki synnyttää uskon sanan ja sakramenttien kautta **missä ja milloin tahtoo** (Augsburgin tunnustus, V). Jos ystävät toivat halvaantuneen Jeesuksen luokse ja Jeesus näki "heidän" uskonsa ja paransi (Matt.9:2), on kovin rohkeaa vetää tästä johtopäätöstä, että näin tapahtuisi aina.

Kummit vastaavat kastettavan puolesta

Meidän aikamme kaste ei ole aito luterilainen siinä mielessä, että siinä ei aivan tarkoin noudateta Lutherin ajan kaavoja, jotka taas osittain periytyivät katolisesta kirkosta - entäpä jos sen takia kasteemme onkin epäpätevä ja epäluterilainen? Luther kertoo: *"Siinähan kastaja kysyy, uskooko lapsi, ja tähän vastataan hänen puolestaan myöntävästi; sitten kysytään, tahtooko se tulla kastetuksi, johon niin ikään vastataan lapsen puolesta myöntävästi."* Kummeilla oli ikään kuin valtakirja toimia lapsen asiassa ja lapsen puolesta. Mutta olikohan tämä aivan reilua peliä? -On kysymys elämän suunnasta ja sen suurimmasta valinnasta. On kysymys pelastumisesta. On kysymys taivaasta ja helvetistä. On kysymys maallisesta ja ennen kaikkea iäisestä elämästä. Voivatko toiset ihmiset asianomaista kuulematta kasteessa lyödä lukkoon jonkun henkilön tärkeimmän valinnan sekä tätä elämää että iäisyyttä ajatellen, jopa uudestisyntymää hänet? Tähän ei riitä selitykseksi, että kastetulla on myöhemmin mahdollisuus ottaa kantaa sekä näihin asioihin että kirkkoon. Toisaalta voidaan vedota vanhemman vastuuseen, mutta toisaalta menettely voidaan tulkita myös vastuuttomuudeksi: jos lapsi kastetaan ja uudestisyntytään kasteessa, vauriot ovat Raamatun mukaan korvaamattomat ja korjaamattomat, jos kastetta seuraa elämä synnissä, mikä Suomessakin lienee enemmän sääntö kuin poikkeus. Näin lapsikasteesta koituu kastetulle karhunpalvelus.

Edesmennyt **Eino J. Honkanen** kirjoittaa: *"Raamatun mukaan uudestisyntymisessä todella syntyy uusi luomus. Ja ihminen on tietoisena ja toiminnallisena mukana vastaanottavana uudestisyntymisessä Joh.1:12 ss).* Tähän luonnolliseen elämään syntyessämme meiltä ei kysytty tahtoaamme. **Mutta uudestisyntyminen Pyhästä Hengestä ylhäältä, joka on Jumalan lahja, ei tapahdu vastoin tahtoaamme"**(Uusi Tie, 43/83).

Epäusko esteenä

Toinen sakramentti, ehtoollinen, ei välitä armoa ja siunausta erotuksetta kaikille: Jeesusta vastustavien epäuskoisten osaksi tulee kirous. Näin sekä Raamatun että Tunnustuskirjojen mukaan. Epäusko ei näytä muodostuvan ongelmaksi luterilaiselle papille, vaikka se esti Jeesuksen toiminnan: *"Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimallista tekoa, paitsi että paransi joitakuuta sairaita panemalla kätensä heidän päälleen. Ja hän ihmetteli heidän epäuskoaan"* (Mark.6:5-6).

Valitettavasti olemme nykyisin Suomessa tilanteessa, jossa vauvan uudestisyntymisen sitominen ympärillä olevan seurakunnan uskoon ei ehkä ole kovin viisasta. Suomalaisen kastettavan lapsen uudestisyntyminen voi

tällöin olla monen **epäuskopuomin** takana: Tilannehan voi pahimmassa tapauksessa olla niin raadollinen, että kaikki läsnäolijat aina pappi-parasta lähtien ovat epäuskoisia! Entä jos Jeesus on tässä tilanteessa niin epäuskoisen juhlaväen sitoma, ettei hän voikaan toimia uudestisyntyvästi **heidän epäuskonsa tähden**? Tällöin Lutherin lennokkaat kaavailut erinomaisen voimallisesta, siunauksellisesta ja vaikuttavasta kastetapahtumasta raukeavat ja osoittautuvat epärealistiseksi **illuusioksi**. Esitämme tässä vaiheessa vakavan kysymyksen: voiko kummien esirukous tuoda kastettavalle automaattisesti uskon? Muistelkaamme tässä yhteydessä omia kummejamme ja koko Suomen kummien kirjoa aina avoliittokummeista lähtien. Olisiko heistä suomalaisten uudestisyntymisen takuumiehiksi? Vai olisiko etsittävä vankempia perusteita?

Pappi Kristuksen sijaisena

Papilla on merkittävä asema kastettavan uskoon saattamisessa. Näin Luther: **"pappi...suorittaa heille toimituksen Kristuksen sijasta, hän siunaa heidät ja antaa heille uskon ja taivasten valtakunnan; sillä papin sana ja teko on itse Kristuksen sanaa ja tekoa", ja edelleen: "Samoin kuin Johannes tuli uskovaksi ja pyhäksi, kun Kristus tuli ja puhui äitinsä suulla, niin myös lapsi tulee uskovaksi, kun Kristus kasteessa puhuu hänelle kastajan suulla...Koska hän nytkin on siinä läsnä, puhuu ja kastaa itse, miksi eivät myös usko ja Henki tulisi hänen puheensa ja kastamisensa kautta lapseen, kuten ne silloin tulivat Johannekseen? Samahan on puhuja ja tekijä nyt kuin silloinkin."**

Tässä unohdetaan ensinnäkin Johannes Kastajan erikoisasema. Suomalaisella papilla ei ole kunniaa olla "johannes kastajia" kastamassa. Toiseksi: Vaikka emme katolisten tavoin palvokaan Mariaa, niin papin suora rinnastus häneen, ei ole oikein eikä asiallista. Näin jo senkin takia, etteivät kaikki papit suinkaan kannata sydämessään Kristusta. Lisäksi: eiköhän tässä pappi ole korotettu lähes "Kristuksen sijaiseksi", joka oman tahtonsa mukaan jakaa taivaan aarteita ja uudestisyntyyttä ihmisiä kuin liukuhihnalta? Papista tulee vallan ihmeellinen poppamies! Eikö tässä olla varsin lähellä magiaa? Rooman vaikutus myös on aivan ilmeinen. Kristus itsekin sanoo olevansa täysin riippuvainen Isästä: **"Poika ei voi itsestään mitään tehdä"** (Joh.5:19).

Luther torjuu ajatuksen, että kastajan persoona voisi olla Jumalan toiminnassa esteenä. Tällöin voidaan kysyä, miksi sitten evankeliumia julistetaan, kun ihminen on jo luonnostaan Jumalan palvelija? **Vai tekeekö pappisvihkimys ohi uskon ja uudestisyntymisen ihmisestä automaattisesti Jumalan palvelijan?**

Pitäköhän tämä paikkansa myös pappiin, joka kieltää kristinuskon perusasiat (liberaaliteologit: voiko Sanaa kritikoiva olla samalla Sanan palvelija?) tai "tyttö-pappiin"? **Onko Jumalan palvelijaksi tulemiseen kaksi tietä ja kaksi vaihtoehtoa: uskoon tuleminen ja pappisvihkimys?** Onko yleensäkin epäuskoisella papilla mahdollisuuksia olla taivaan tavarankäsitelijä ja Jumalan salaisuusien huoneenhaltijana? Voimmeko jakaa sen kodin tavaroita, josta meillä ei ole osaa eikä arpaa? Emmekö jakaessamme vierasta tavaraa syyllisty rikokseen ja ole "rosvoja ja ryöväreitä" (Joh.10:8)? Raamatussa on kerrottu miehistä, jotka kuulumatta Jumalan valtakuntaan yrittivät toimitella sen asioita. He kuitenkin kokivat surkean epäonnistumisen: **"Minä vannotan teitä sen Jeesuksen kautta, jota Paavali julistaa...Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän kimppeunsa, voitti heidät toisen toisensa perästä ja runteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuina pakenivat siitä huoneesta"** (Apt.19:13,16).

Suruton ihminen Jumalan paras työkalu

Nähtävästi kansankirkkoaste viettelee Lutherin tekemään väkivaltaa Raamatulle. Se, mikä Raamatussa on kerrottu harvinaisena **poikkeuksena**, kuten Jumalan puhe ja työskentely suruttoman kautta (Juudas, Kaifas ja Herodes), siitä Luther tekee **säännön**. **"Tällä on myöskin kumottu se, mitä he myös väittävät, että kaste on kelpaamaton, jos pappi eli kastaja ei ole uskonut."** Siinä, ettei Luther edellytä papilta uskoa, hän menee huimasti ohi ja yli Raamatun. Alkuseurakunnassa ei edes diakonin virkaan kelpuutettu epäuskoista: **"Valitkaa sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat Henkeä ja viisautta täynnä, niin me asetamme heidät tähän toimeen"** (Apt.6:3).

Sitten seuraa vielä paksumpaa tekstiä, jota hävettää kuulla uskonpuhdistajan suusta: **"Jos siis jumalaton voi omata ja opettaa oikeata Jumalan sanaa, niin voi hän vielä paremmin kastaa ja jakaa sakramentin, koska on vaikeampi opettaa Jumalan sanaa, kuin kastaa."** Voiko tämä olla saman Lutherin tekstiä, joka on kirjoittanut esim. Galatalaiskirjeen selityksen vai onko olemassa, ensimmäinen, toinen ja kolmaskin Luther, kuten liberaaliteologit laskevat Jesaja olevan? Galatalaiskirjeen selityksessä Luther kirjoittaa: **"Evankeliumin julistaja olkoon siis varma siitä, että hänellä on Jumalan kutsumus."** Tunnustuskirjoissa (Schmalkaldenin uskonkohdat) Luther syyttää Rooman kirkkoa siitä, että siellä kelpuutetaan messua toimittamaan kuka tahansa: **"messu-**

uhritoimitus jumalattoman heittiönkin suorittamana auttaa ihmisen synneistä." Kastetekstissään Luther antaa ymmärtää, että myös luterilaisen kirkon papin virkaan on Rooman mallin mukaan kelpaava "kuka tahansa". Toisaalta, tähän on nykyisenkin kansankirkon teologiaa: ainut tarvittava ja välttämätön kriteeri saarnavirkaan ja seurakunnan paimeneksi on teologisen tiedekunnan tutkinto. Olen vakaasti sitä mieltä, ettei epäuskoisella papilla tai muulla työntekijällä ole mitään edellytyksiä eikä todellista pätevyyttä hoitaa Jumalan valtakunnan (hengellisen regimentin) asioita koski se sitten saarnavirkaa, sakramenttien jakamista, synninpäästöä ripin yhteydessä tms. **Muutan tässä asiassa mielipiteeni vasta, kun joku minulle kertoo, mistä tällainen henkilö on oikeutensa ja valtuutensa saanut!** Tätä ei Lutherkaan tohdi ilmaista. Rooman kirkollehan tämä ei ole ongelma (pappisvihkimys antaa katoamattoman luonnon), mutta luterilaisten tulisi kavahtaa moista oppia! **Luterilaiset tunnustuskirjat** eivät Lutherin tavoin hyyssää suruttomia opettajia, vaan sanovat yksiselitteisesti: **"Jumalattomista opettajista on luovuttava."**

Ihminen on mahdoton ja kelvoton hoitamaan näitä pyhiä asioita, kunnes hänet vanhurskautetaan (saatetaan sovintoon Jumalan kanssa), uudestisyntytetään ja kunnes hän tulee omakohtaiseen uskoon. Vasta tämän jälkeen hän on osallinen taivaallisista aarteista ja voi välittää niitä myös muillekin. Epäuskoinen pappi on virastaan huolimatta "toisen herran palvelija". **Pieper** ilmaisee asian näin: *"Saarnavirka edellyttää kyllä hengellistä pappetta sikäli, että on Jumalan tahto ja järjestys, ettei vanhimpia eli piispoja valita epäuskoisista, vaan uskovista eli hengellisistä papeista."* Arvoisa uskonpuhdistajamme ei valitettavasti tässä asiassa pitäydy Raamattuun.

Kuinka on vanhurskauttamisopin kanssa?

Vanhurskauttamisoppi on Lutherin vahvoja puolia. Siksi vaikuttaa kovin oudolta, mitä hän suruttoman kastajapapin asemaa puolustaessaan sanoo Pietarista: *"Sillä jos pyhä Pietarikin kastaa jonkun, niin ei kukaan taitaisi tietää, uskoko pyhä Pietari sillä hetkellä, tai epäileekö, sillä eihän kukaan voi nähdä hänen sydämeensä."* Valhe näyttää johtavan toiseen valheeseen. Tätäkö on vanhurskautettuna oleminen: tänään uskoo, huomenna ei? Eikö se ole **uusi asema ja uusi olotila**? Outoa puhetta uskonpuhdistajan suusta, joka nimenomaan korosti **forensista** vanhurskauttamista! "Sillä hetkellä" nousee jokapäiväisen uudestisyntymisen harhaopista, jonka puolestapuhujana Suomessa on esiintynyt mm. edesmennyt piispa ja professori **Aimo T. Nikolainen**. Tuhlaajapoika ei varmaan joka päivä tee uusia pyörähdyksiä maailmaan sen jälkeen, kun hän on sikojen ruokakaukaloilta palannut Isän kodin lämpöön ja yltäkylläisyyteen. Eikä se Raamatun mukaan ole mahdollistakaan. Syntielämä tämän jälkeen merkitsee kuoleman vakavaa asiaa, **Hebr.6:4-8**. Pyhä Pietari itse käsittelee tätä aihetta myös, **2 Piet.2:20-22**. Tämä tuo mieleen muuan kirkkoherran, joka totesi, että seurakuntalainen yhtyessään yhteisessä jumalanpalveluksessa uskontunnustukseen on ainakin **sillä hetkellä** uskossa. Eikö kirkkoherran ajattelu ole täysin identtinen Lutherin ajatuskulun kanssa?

Vuodatettu usko

Vaikka Luther tekee kaikkensa torjuakseen Rooman vaikutuksen, se ei näytä täysin onnistuvan. Luther on Rooman suhteen kuin varis tervassa: kun pyrstö irtoo niin nokka tarttuu! Niin paljon kuin Luther vihaakin ex opere operato - oppia, hän sortuu itsekin siihen kirjoittaessaan "vuodatetusta armosta": **"lapseen vuodatettu usko muuttaa, puhdistaa ja uudistaa pienokaisen."** On huomattava, että Luther toisessa paikassa syyttää "yliopistojen sofisteja ja paavin joukkiota" siitä, että heidän oppinsa mukaisesti *"annetaan kastettaessa lapsukaiselle kasteen voimasta synty anteeksi, oma usko vuodatetaan häneen armon kera"*. Eikö tässä Lutherilla ole kysymyksessä täsmälleen sama "vuodatettu armo" ja **ex opere operato** - oppi, joka kulminoituu vielä siinä, ettei sakramentin jakajan sieluntilalla ole asiaan vaikutusta?

Evankeliumi synnyttää uskon

Eräänä perusteluna lapsen uudestisyntymiseen luterilaisella puolella esitetään myös, että evankeliumi synnyttää lapsessa uskon. Evankeliumillahan on uskoa synnyttävä voima, mutta törmäämme siihen vaikeuteen, että kastettaessa tällöin uskon syntymisen ajan ja paikan määrää ihminen eikä Pyhä Henki Jumalan armonvalinnan mukaan. Samoin lapsen kyky kuulla ja omaksua evankeliumi epäilyttää. Apostoleilla oli puhdas ja voimallinen evankeliumi, mutta ei ollut heidänkään vallassa määrätä, ketkä kuulijoista pelastuivat: *"Sen kuullessaan pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki jotka olivat säädetty iankaikkiseen elämään"* (**Apt.13:48**).

Apostolien julistuksen seurauksena jotkut tulivat uskoon, toiset eivät. Uskoontuloa ei määrännyt kaste, vaan ratkaisevana tekijänä oli **Jumalan valinta**. Näin käy tänäänkin. Kun uskova pappi julistaa kastejuhlassa tai muussa tilaisuudessa, joku kuulijoista **voi tulla** uskoon (ehkä ei kuitenkaan vauva).

Pelkästään Jumalan ennaltamääräys sulkee pois mahdollisuuden kasteessa tapahtuvaan kaikkien uudestisyntymiseen. On vaikeaa ajatella, että Jumala on ennaltamäärännyt ihmiset taivaaseen sen perusteella, ketkä tulevat kastetuiksi pieninä lapsina. Silloinhan määräysvalta ja ennaltanäkeminen olisi myös ihmisten hallussa! Samalla tavalla ei vaikuta vakuuttavalta, että Jumala on säättänyt iankaikkiseen elämään ne, jotka hän on ennaltanähty tulevan kastetuiksi pieninä.

Vähä katekismus

Reunaehdot huomioitava

Vähässä katekismuksessa Luther aivan oikein nimittää kastetta "Pyhän kasteen sakramentiksi". Kaste on pyhä, koska Jeesus itse on sen asettanut ja koska se kuuluu osana Jeesuksen lähetyskäskyyn. Kaikki tärkeät asiakirjat on luettava tarkkaan. Jos me emme tarkoin tutustu esim. tehtävään vakuutusasiakirjaan, voimme myöhemmin todeta reunaehtojen turmelleen koko paperin. Vähän katekismuksen Pyhän kasteen sakramentti on tällainen tarkkaan luettava asiakirja. Huolimaton lukija tulkitsee sen aivan väärin ja menee harhaan. Luther vastaa siinä kysymykseen: Mitä kaste antaa ja hyödyttää? Mitkä mahtavat lupaukset!: "**Kaste vaikuttaa syntien anteeksisaamisen, vapahtaa kuolemasta ja perkeleestä ja antaa iankaikkisen autuuden kaikille.**" Keskivertosuomalaisen muistissa lienee ainoastaan asiakirjan tämä osa. Tästä on sitten seurauksena kasteen ylistys: olen kastettu, olen pelastuva! Mutta teksti ei päätykään tähän. Sitten seuraa vaativa **reunaehto**: "**kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset**". Tähän kaatui koko hyvä hanke! Kaste ei siis anna mitään ilman reunaehto, **uskoa**? Kastetodistuksella ei saadakaan iankaikkista elämää, vaan tarvitaan toinen, uskon kautta saatava Pyhän Hengen todistus. Vain tämän todistuksen liitteenä kastetodistuksella on arvoa. "*Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti*" (Ef.1:13), ja: "*Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia*" (Room.8:16).

Kasteella merkitystä vain uskon yhteydessä

Miten minä sitten saan sen uskon? Luther ei anna tähän kysymykseen vastausta kastetta käsitellessään, mutta Raamattu vastaa: "*Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen*" (Apt.3:19-20). Vasta todellisen uudestisyntymisen kokenut ihminen voi perustellusti kerskata(!) kasteesta. Muilla ei ole siihen mitään syytä. Norjalainen **Övind Andersen** sanoo: "*Kastetun, mutta ei uskovan ihmisen tilaa, voitaisiin siis luonnehtia näin: Hänelle kuuluu koko pelastus. Mutta hän ei omista sitä*" (Andersen, Uskosta uskoon).

Tarkkaava lukija kyllä huomaa, ettei Luther tässä pelkästään kasteessa lupaakaan syntien anteeksisaamista, vapahdusta kuolemasta ja perkeleestä, eikä iankaikkista elämää. Kaste on siinä vain **osatekijänä**, joka ei tule voimaan ilman reunaehdon täyttymistä. Raamatusta voidaan vielä päätellä, ettei kaste ole edes ratkaiseva tekijä pelastumisessa: "**Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen**" (Mark.16:16).

Vähän katekismuksen mukaan kaste uskosta irrallisena **ei anna eikä hyödytä mitään!** Vähä katekismus vaikenee visusti kasteen erillisestä ja itsenäisestä annista, sitä kun ei ole olemassakaan. Jos joku löytää siitä sellaista, hän lukee sen rivien välistä omien toiveittensa ohjaamana. **Andersen** sanoo: "*Ilman henkilökohtaista uskoa Jeesukseen kaste ei vaikuta mitään. Puhuminen 'salatusta kasteenarmosta' sen kohdalla, joka on kastettu, mutta ei usko Jeesukseen, on vain harhaanjohtamista. Kaste merkitsee yksinomaan jatkuvaa velvoitusta kääntyä sellaiselle, joka ei elä Jeesuksen kanssa.*"

Voidaan perustellusti sanoa, että kastettaessa lapsi otetaan **objektiivisesti** "uuteen liittoon", hänestä tulee uuden liiton "ulkojäsen". Mutta tähän liittoon sisälle pääsemiseksi tarvitaan sananjulistajan apua, kuten **Andersen** edelleen sanoo: "*Kun julistus saa johtaa kastetun ihmisen kääntymykseen ja uudestisyntymiseen uskon kautta Jeesukseen, silloin - ja vain silloin - saarnamies on saanut johtaa kastetun ihmisen 'kasteen liittoon'.*"

Vauva kasteen siunauksen ulkopuolelle?

Luther sekaantui hyvin omituisiin kiemuroihin yrittäessään uudestisyntyttää ja tehdä ihmisen Jumalan lapseksi pelkästään yhdellä, kaste-elementillä. Toisaalta uskonpuhdistajamme menee omaan ansaansa opettaessaan, että *"kaste vaikuttaa syntien anteeksisaamisen, vapahtaa kuolemasta ja perkeleestä ja antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset"*. Tällä loppukaneetillaan Luther automaattisesti heittää ilman ajatustoimintaa olevan vauvan kasteen hyödyn ja siunauksen ulkopuolelle! Vauvalle vilautetaan valtavia asioita, mutta välittömästi tulee tily jatko: "Ei kuulu sinulle!" Onhan selvää, että uudestisyntyttävä usko on kristillisen opetuksen tulos ja seuraus. Yhtä selvää myös pitäisi olla että "usko tulee kuulemisesta". Nämä molemmat taas ovat saumattomasti sidoksissa ajatustoimintaan, jota sylivauvalta turhaan etsimme. Tri **Uuras Saarnivaara** puuttuu tähän ongelmaan: *"Ennen sen kielen oppimista, jolla heille julistetaan parannusta ja syntien anteeksiantamista Jeesuksen nimessä ja veressä, he eivät voi tulla uskoon sitä kuulemalla. Olettamus, että pienet lapset, joilta puuttuu puheen ymmärtämisen kyky, tulevat uskoon kasteessa julistetun evankeliumin kuulemisen kautta, kuuluu kuviteltuun maailmaan, joka on vieras elämän todellisuudelle. Se on itsensä ja toisten pettämistä"*(Valoa ristiltä, 10/97,lih.VH).

Lain saarnaa ja pyhitystä

Myönteisenä on koettava Vähän katekismuksen ohjaus uuteen elämään kun se vastaa kysymykseen: Mitä merkitsee tällainen vedellä kastaminen? Siinä on sama sävy, mikä oli Jeesuksen kasteessa: kaste merkitsi vihkiytymistä ristin tiehen. **"Se merkitsee, että meissä oleva vanha ihminen on jokapäiväisessä katumuksessa ja parannuksessa upotettava ja että sen on kuoltava kaikkine synteineen ja pahoine himoineen, ja että sen sijaan on joka päivä tultava esiin ja noustava ylös uuden ihmisen, joka elää vanhurskaudessa ja puhtaudessa iankaikkisesti Jumalan edessä."** Voidaan ajatella, että tästä löytyy ohje sekä kääntyneille että kääntymättömille. Uudestisyntyntä kastettua tämä ohjaa kilvoitukseen ja pyhitykseen. Uudestisyntymättömälle se on taas tarkoitettu lain kovaksi saarnaksi, jotta ihminen joutuisi konkurssiin oman itsensä suhteen ja tulisi ajetuksi Kristuksen tykö. Väärin ymmärrettynä tämä taas johtaa Raamatulle vieraaseen jatkuvan uudestisyntymisen oppiin. Edelleen tästä voi uudestisyntymätön kastettu saada kimmokkeen kulkemaan lain kivisiä rappuja, kuten ympärileikatut fariseukset saivat eteensä säännöstön, jossa oli peräti 613 käskyä ja kieltoa. Reformoitujen seurakunnallisen aktiivisuuden takana on pyrkimys todistaa itselleen ja muille olevansa Jumalan valittuja. Edellä mainittu kasteen velvoite voidaan tulkita samalla tavalla: minun tehtäväni on elämälläni osoittaa olevani kasteessa uudestisyntynyt. Kaste on tällöin **ainoastaan velvoite ja haaste uuteen elämään**. Mutta tällainen elämä nousee lain ankealta pohjalta, ei evankeliumista. Kaste tulee tällöin onnettomaksi "orjapiiskuriksi". Mistä kastettu saa voiman ja kyvyt tähän kaikkeen - sen kysymyksen Luther jättää aivan avoimeksi. Tähän kysymykseenhän on ratkaisuna raamatullinen uudestisyntyminen, siinä saatava uusi elämä ja voima oman itsensä kuolettamiseen.

Kirjoittaessaan Vähässä katekismuksessa Pyhän kasteen sakramentista Lutherin ei ole onnistunut löytää siihen varsinaista "kasteen evankeliumia". Kun Luther vastaa kysymykseen *"Mitä kaste antaa tai hyödyttää?"*, hänen, mikäli hän sisällyttää kasteeseen uudestisyntymisen, olisi pitänyt vastata ehdottomasti Raamatun sanoilla: *"Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut"* (2 Kor.5:17). Kun Luther vaikenee tästä uudestisyntyneessä tapahtuvasta radikaalisesta muutoksesta, hän samalla osoittaa suurta epävarmuutta lapsen uudestisyntymisen suhteen. Jokainen tietää, että on ongelmallista puhua vauvasta uutena luomuksena kun samanaikaisesti pitäisi puhua myös "ennen-nyt" - elämästä kuten 2 Kor.5:17 ja Ef.2 tekevät.

Lapsikasteen merkitys

Lapsikasteen evankeliumi on varmasti moninainen. Ensiksikin siinä **toteutetaan Jeesuksen käskyä** ja tahtoa viedä evankeliumi "kaikille" ihmisille (Matt.28:18-20). Siinä **julistetaan, että kastettu kuuluu Jeesuksen lunastustyön piiriin**. Edelleen siinä kaikuu taivaallinen **hääkutsu** voimakkaana: *"kaikki on valmiina; tulkaa häihin"* (Matt.22:4). Siinä meidät myös **kutsutaan taivaallisten rikkauksien ja perinnön omistamiseen**. Me saamme **kehotuksen tulla Jumalan lapseksi ja Jumalan perhevään yhteyteen**. Lopuksi se vielä merkitsee **työkutsua** Jumalan valtakunnan elovainiolle: *"Menkää tekin minun viinitarhaani"* (Matt.20:4). Varsinainen Jumalan valtakunnan työntekijä ihmisestä tulee kuitenkin vasta, kun hän hyväksyy kutsun ja ottaa sen omakohtaisesti vastaan. Tällöin hän saa myös Pyhältä

Hengeltä toimiluvan. Kaikki kasteen suuret lupaukset kytketään usko-ehtoon.

Jeesuksen sanojen mukaan lapsi on Jumalalle otollinen ja taivaskelpoinen ennen ja ilman kastettakin, mutta aikuisuskon mittapuulla mitattuna kasteessa lapsi otetaan objektiivisesti Jumalan valtakuntaan, sen "ulkojäseneksi". Sen varsinainen ja täysivaltainen jäsen kastetusta tulee ymmärtäväisessä iässä Sanan ja kasteen vaikuttaman uudestisyntymisen kautta.

Ensin pitää lapsesta tehdä pelastusta tarvitseva

Lutherille ongelmaksi muodostuu se, että pelastaminen ja uudestisyntyminen on mahdollista vasta sen jälkeen, kun on ensin todistettu lapsen olevan pelastumaton, synteihinsä kuollut ja uudestisyntymätön. Käynnistetään mahtava "lavastusoperaatio". Vauva tehdään ensin syntiseksi, pelastusta ja uudestisyntymistä tarvitsevaksi, kadotukseen matkallaolevaksi ihmistaimeksi, josta jo täytyy heti alkuun ajaa riivaajat ulos (eksorsismi). Tässä otetaan avuksi mahdollisimman järeä ase, perisyntioppi. Tällöin kuitenkin joudutaan samalla ummistamaan silmät siltä, mitä Jeesus opetti lapsen taivaskelpoisuudesta. Lapsi, joka Jeesuksen mielestä oli esimerkillisin Jumalan valtakunnan jäsen, tehdään synteihinsä kuolleeksi ja kadotuksen omaksi, jolla ei ole ilman kastetta mitään toivoa. Perkeleen valtakunnassa oleva lapsi on kasteen kautta siirrettävä Jumalan valtakuntaan. Tässä onkin teologeilla mittava, haasteellinen ja arvokas työmaa, josta pitäisi turhautumisen olla kaukana. **Operaatio lienee haasteeltaan ja mittasuhteiltaan verrattavissa katolisen papin puuhaan, kun hän toistuvasti uhraa Kristuksen eukaristiassa.** Tosin kohta huomataan, että on menty "liian pitkälle" ja joudutaan vetämään hieman takaisin. Tunnustuskirjat ja Luther myöntävät "pitkin hampain", että lapsi voi pelastua ilman kastettakin. Mutta eikö tällöin ajauduta kahden totuuden oppiin? Mikä vanhurskauttaa lapsen ennen kastetta? **Lapsi, joka ei usko** (kasteessa saatavalla uskolla) **eikä ole uudestisyntynyt, pelastuu!** Periaatteessahan kirkko tällöin palaa Jeesuksen ja Raamatun linjoille harharetkiltään - mutta vain hetkeksi.

Barabbas vapaaksi

Kuitenkin, kun on kysymyksessä kansankirkon mahtavat ihmisjoukot, valitaan viralliseksi vaihtoehdoksi ratkaisu, joka palvelee laidasta laitaan kaikkien vanhurskaaksi julistamista. Tehdään siis lapsesta, Jeesuksen vanhurskaaksi julistamasta, sijais syntinen, uudestisyntymistä tarvitseva. Kohdistetaan lapseen Jeesuksen kehoitus aikuisille "teidän täytyy uudestisyntyä" ja **samalla voidaan vapauttaa kansankirkon mahtavat aikuismassat** (Barabbas) uudestisyntymisen kiusallisesta vaatimuksesta. Näin on myös saatu olla todistamassa **maailman suurinta ihmettä, kivutonta syntymää!** Toisaalta syntymässä koettu vaiva on suoraan verrannollinen siitä syntyvään kristillisyyteen: on syntynyt **helppoa kristillisyyttä**, joka ei velvoita mihinkään! On päästy molempia osapuolia tyydyttävään kompromissiin - kiitos uhriksi ja sijaiskärsijäksi suostuvan sylivauvan!

Jeesus ja lapset

Senkaltaisten on Jumalan valtakunta

Lutherin eräs perusvirhe oli siinä, että hän uudestisyntymisasiaa käsitellessään takertui pienen vähemmistön, sylivauvojen, **ongelmaan**(?). Hän teki uskosta lapsille ongelman, vaikkei se sitä ollut Jeesukselle. Lutherin perusteena oli mm. perisynti. Jeesushan ei ollut lainkaan huolestunut pienten lasten hengellisestä tilasta, vaikka hän varmasti tiesi myös perisyntiongelman. Hän tiesi tarkkaan, mitä Vanhassa Testamentissa oli kirjoitettu perisyntistä (mm. **1 Moos.8:21; Job.14:4; 15:14 25:4; Ps.14:3; 51:7**). Tästä huolimatta Hänen lausuntonsa heidän taivaskelpoisuudestaan olivat kauttaaltaan myönteiset: *"Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskellensä ja sanoi heille: 'Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. Sentähden, joka nöyrytyy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa. Joka ottaa tykönsä yhden tämän kaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut. Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen"* (Matt.18:2-6). Voiko lapsi hukkuu, joutua kadotukseen? Jeesus sanoo: *"Niin ei myöskään teidän taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotukseen"* (Matt.18:14). Jos olemme tarkkoja, niin Jeesus ilmaisee tässä ainoastaan, **mikä taivaallisen isän tahto on:** Jumala tahtoo, ettei yksikään lapsi joutuisi kadotukseen. Jos me siitä muuta löydämme, me luemme sen rivien välistä.

Usein unohdetaan, ettei lapsen uskoa, josta Jeesus antoi korkeimmat mahdolliset arvosanat, oltu lainkaan kasteella tehostettu eikä ehostettu (eikä välttämättä edes ympärileikkauksella).

Lapsen vaara: aikuinen viettelee

Ainoaksi lapsen taivasosuuden uhkaksi Jeesus näkee, **ei suinkaan perisyntiä**, vaan aikuisten toimenpiteet. Lapsi on Jeesuksen mukaan niin kauan taivaskelpoinen, kun sitä ei aikuisten taholta vietellä: *"Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun"*. Tämä on raskaimman asteen rikos, josta seuraa ankarin mahdollinen rangaistus. Näyttää siltä, että lapset ovat Jeesuksen erikoisessa suojeluksessa, Hänen silmäteränsä. Nimenomaan "lapsieksyneestä" (joka on ilmeisesti joutunut aikuisten viettelemänä eksyksiin) puhuessaan Jeesus sanoo, että paimen jättää "yhdeksänkymmentä yhdeksän vuorille ja menee etsimään eksynyttä" ([Matt.18:12-14](#)).

Lapsi tuo mukanaan Jeesuksen

Pienen lapsen mukana **Jeesus itse** tulee meidän tykömme, [Matt.18:5](#). Kastamaton ja ympärileikkaamaton lapsi (mikäli oli tyttö) **uskoi**. Kastetilaisuudessa pieni, Jeesuksen taivaskelpoiseksi julistama lapsi, takaa monin verroin paremmin Jeesuksen läsnäolon kuin epäuskoinen kastajapappi! Edelleen Jeesus sanoo: *"Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen"* ([Matt.21:16](#)).

Jeesuksen aikana väheksyttiin ja halveksuttiin lapsia ja ehkä myös heidän hengellistä elämäänsä ja kelpoisuuttaan Jumalan edessä. Jeesus ajatteli toisin. Hänen mielestään lapset elävät erikoisen lähellä Jumalaa: *"Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa"* ([Matt.18:10](#)). Voiko tämän suurempia sanoja enää sanoa lasten hengellisestä kelpoisuudesta? Ja nämä tulevat lisäksi itsensä **Herran Jeesuksen suusta**. Tällaisen arvosanan saaneita lapsia me sitten kiirehdimme pelastamaan ja kasteella uudestisyntyttämään! Tässä valossa tuntuu koomiselta Lutherin askartelu sen parissa, voidaanko lapsi kastaa ennen kuin hän on kokonaan syntynyt. Samoin hätäkasteen oikeutus tulee kyseenalaiseksi; eihän vastasyntyneen kohdalla Jeesuksen sanojen mukaan ole kysymys mistään hengellisestä "hätätilanteesta".

Hätävarjelun liioittelua

Kun kirkko askartelee vain sylivauvojen kastamisessa ja uudestisyntymisessä, ja kun Jeesus ei sen sijaan ollut lainkaan huolestunut heistä, vaan kehotti aikuisia tulemaan lasten kaltaisiksi, eikö silloin puuhastella väärällä taholla? Eikö ainakin toiminnan painopiste ole asetettu väärin?

Tilanne on vähän samankaltainen kuin jos lapset leikkivät matalassa rantavedessä vanhempiensa hellässä hoivassa ja turvamiehet kiirehtivät pukemaan heitä pelastusliiveihin ja joku vielä on heittämässä pelastusrengasta kahdenkymmenen sentin rantavedessä kahlaavan pelastusliiveillä varustetun lapsen kaulaan.

Teatterin hintana ihmissielut

Tällainen lapsen pelastuksen maksimoiminen on sitäkin tuomittavampaa kun muistaa, että samanaikaisesti vähän kauempana rannasta hukkuu massoittain aikuisia ilman, että kukaan tekee vähäisintäkään liikettä heidän pelastamiseksi. Todellisuudessa kirkon painopiste ei ole lapsen pelastumisessa, vaan **esitetään teatteria**, jossa aikuinen pelastetaan lapsikasteessa tapahtuvan uudestisyntymisen kautta. Täten vältetään uudestisyntymisvaatimuksen kautta suhteiden katkaisu aikuisväestöön. Kun kirkon jäsenet tulisi johtaa omakohtaisesti uudestisyntymisen kipuihin ja auttaa ahtaan portin läpi, heille tarjotaan petollisesti vain kivutonta näytelmän seuraamista taivaspaikan saamiseksi.

Pakkokäännystä

Perinteisesti kirkko torjuu päättävästi "käännytystyön". Tuo työmuoto (vanhanaikainen evankelioiminen) on periaatteessa pannaanjulistettu silloin, kun se tapahtuu päiväkerholaisten, pyhäkoululaisten, varhaisnuorten,

rippikoululaisten tai aikuisväestön keskuudessa. Tarkemmin ajatellen perinteinen luterilainen teologia on kuitenkin varsin puhdasta "käännysteologiaa". Tämä käännystyö keskittyy vain ihmiselämän alkuun: vauvat joutuvat raajan käännetyksen kohteeksi. Vaikka teologian suhde psykologiaan ihmiselämän myöhemmässä vaiheessa on hyvin lämmin ja sydämellinen, kastetilanteessa psykologikummit ei suvaita. Ne, joista Jeesus sanoo: "sen kaltaisten on Jumalan valtakunta", **pakkokäännytetään**. Heistä tehdään ensin synnin tien kulkijoita ja sitten kasteella käännytetään taivastielle. Lapset käännytetään, jotta asiasta voitaisiin aikuisten keskuudessa vaieta. Näin samalla myös teologian kiemurat teoriassa tulevat mallikkaasti täytetyiksi.

Pakkotoimi ja painostus kohdistuu väärään ikäryhmään. Aivan todennäköisesti seuraavat sanat on tarkoitettu aikuisille: "*pakota heitä tulemaan sisälle*" (Luuk.14:23). **Juuso Hedbergin** UT:n kreikan sanakirja tulkitsee tämän kohdan: "**Kehotuksella, pyynnöllä, uhkauksilla, esimerkillä pakottaa, vaatia, taivuttaa, velvoittaa**" käymään sisälle.

Lapsi kastetaan tulevaan uskoon

Olisiko parempi, ettemme kuluttaisi turhaan aikaa ja energiaa lapsen uskon ja pelastuksen erittelyssä? Eikö meille riitä se, että Jeesus heidät hyväksyy, he ovat Jumalalle otolliset ja että heillä on enkelit taivaassa? On huomattava, etteivät Jeesuksen sanat lapsen taivaskelpoisuudesta olleet missään suhteessa ehdolliset ja varaukselliset. Kastamaton ja uudestisyntymätön, mutta kuitenkin Jeesukselle otollinen lapsi on puhdasoppiselle luterilaiselle hiukset pystyyn nostattava kummajainen. **Jos lapsen usko kelpaa Jeesukselle, tulee sen kelvata meillekin - luterilaisille - riippumatta siitä, kuinka tarkoin me pystymme sitä analysoimaan!** Tällaisen lapsen tilaa voi jossain määrin verrata opetuslasten tilaan ennen helluntaita: he olivat Jeesuksen opetuslapsia, hänelle otollisia, mutta eivät olleet kokeneet Pyhän Hengen uudestisyntyttävää voimaa. Tällainen lapsi on kastettu "tulevaan uskoon". Tuleva usko ilmestyy helluntaina, kun ihminen kokee todellisen uudestisyntymisen. Lapsi puetaan kasteessa valkoiseen kastemekkoon merkiksi siitä sisäisestä puhtaudesta, minkä kaste saa aikaan. Kun Jeesus ei nähnyt lapsessa suurempia tahjoja, olisikohan tässä kysymyksessä "puhtauden maksimoiminen".

Pieni lapsi otetaan kasteessa objektiivisesti liitonarmoon. Kasteessa samalla hyväksytään se, minkä Jeesuskin lapsessa hyväksyy: lapsen usko. Hänestä tulee silloin Jumalan valtakunnan "ulkojäsen"; jos hänet välttämättä halutaan sijoittaa aikuisuskon kategoriaan. Samalla voidaan ajatella, että tapahtuu kastaminen **tulevaan uskoon**.

Aikuiset tarvitsevat parannusta, kääntymistä ja uudestisyntymistä

Aikuisten tilanne on aivan toinen. Jälleen Jumala tahtoo pelastaa kaikki: "*ettei yksikään, joka häneen usko, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä*" (Joh.3:16). "*Joka (Jumala) tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden*" (1 Tim.2:4) Aikuisten lähtötilanne ei ollut niin hyvä kuin lasten. Taivasosuuden saadakseen kaikkien heidän oli välttämättä nöyryyttävä parannukseen ja kääntymiseen. **Lapsia piti hoitaa siinä yhteydessä, missä he olivat (Jumalan, Jeesuksen ja enkelien yhteydessä), mutta aikuiset tuli saattaa tähän samaan yhteyteen täyskäännöksen, parannuksen, uudestisyntymisen ja vanhurskauttamisen kautta.** Jeesus esitti heistäkin erehtymättömän arvionsa: "*Ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte*" (Luuk.13:3). "*Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa*" (Joh.8:44). "*Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt*" (Luuk.23:37).

Aikuisen tulee kääntyä ja tulla jossakin mielessä ja määrin "lapsen kaltaiseksi", mutta lapsi ei kuitenkaan ole uskonasiassa kääntyvän vanhemman täydellinen esikuva (identiteetti), koska lapsi ei ole uudestisyntynyt. Aikuinen ei tarkkaan ottaen tule tällöin "lapsen uskoon", vaan uudestisyntyneen uskoon.

Huomio pois todellisesta ongelmasta

Kirkon suuntautumiseen lapsikasteeseen on varsin luonnollinen ja raadollinen selitys: kirkko askartele ylenmäärin lapsikasteen uudestisyntymisessä saadakseen huomion kääntymiseksi pois varsinaisesta ongelmasta, joka muodostuu uudestisyntymättömistä aikuisista. **Urho Muroma** sanoo asian halki: "**Kun kristinuskon tultua valtion uskonnoksi, suuret määrät maailman ihmisiä, kääntymättömiä, synnissä eläviä, siirtyi kirkon piiriin eikä kirkolla ollut voimaa julistaa evankeliumia niin, että he olisivat saaneet kokea uudestisyntymisen armon, niin kirkko selviytyi tästä vaikeudesta opettamalla, että kaste muodollisesti eli**

ulkonaisesti toimitettuna omasi voiman uudestisyntyttää ihmiset, joilla ei ollut mitään uskoa"(Valo ristiltä, 5/97).

Siirrettäessä uudestisyntyminen lapsikasteeseen mitätöidään koko asia. Samalla sekoitetaan teologian perusteet siirtymällä useamman uudestisyntymisen oppiin, ja myös hämmennetään vanhurskauttamisoppi aivan sekaisin. Lapsen kuvitellun uudestisyntymisen myötä vanhurskautetaan koko suruton maailma, kun tätä kautta muka uskon peruskriteeri tulee jokaisen kastetun kohdalla täytetyksi.

Vesikö pelastaa?

Luther ja Tunnustuskirjat opettavat: ehtoollinen on uskoville siunaukseksi, mutta epäuskoisille tuomioksi ja kadotukseksi. Voiko toisellakin sakramentilla, kasteella, olla kahtalainen vaikutus? Apostoli Pietari kirjoittaa: *"jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville hengille, jotka muinoin eivät olleet kuuluiset, kun Jumalan pitkämielisyys odotti Nooan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena..."* (1 Piet.3:19-21). Sanonta on hieman epätarkka. Pietari sanoo tässä asian "kautta rantain". Ehkä tämänkin jakeen tulkinnan kohdalla eksytään yleisesti Raamatun kokonaisuus huomioonottaen väärään fundamentalismiin. Siinä etsitään vastausta kysymykseen, mikä pelasti Nooan ja hänen perheensä. Ensisijaisesti kysymys on pelastumisesta **vedenpaisumuksesta**. Itse asiassa pelastaja ei tietenkään ollut **vesi** vaan **arkki**. Kun ajattelemme omaa aikaamme ja esim. **Estonia**-turmaa, ei kenellekään tullut mieleen, että vesi olisi jonkun pelastanut. Pelastaja oli tietysti toinen laiva, helikopteri, kumivene tms. Vesi ei ollut Nooan aikana uskovien pelastamisen väline, vaan jumalattomien hukuttamisen väline. Veden "rooli" pelastamisessa oli siinä, että se kuljetti pelastuksen välinettä, arkkia, ja pelasti **vain ne**, jotka olivat sisällä arkissa. Samoin kastevesikin pelastaa vain ne, jotka ovat arkin sisällä (uskon kautta Kristus-arkissa), muut se hukuttaa.

Arkki ei ollut pelastusautomaatti

Toisaalta meidän on syytä muistaa, että Nooa oli uskova ja Herralle otollinen jo ennen vedenpaisumusta. Tämä lienee myös sovellettavissa lapsiin ennen kastetta, joista Jeesus rohkenee sanoa: senkaltaisten on Jumalan valtakunta!

Kaste tuo pelastusarkin. Se merkitsee myös kehotusta, velvoitetta ja haastetta astua pelastuksen arkkiin sisälle. Ketään ei raahata väkivalloin arkkiin. Jokainen arkissa pelastuja oli kävellyt sinne vapaaehtoisesti, omin jaloin. Ainoastaan ne, jotka uskoivat Herran sanan, suuntasivat kulkunsa arkkia kohti - ja pelastuivat. Pelastuksen kannalta ratkaisevaksi tekijäksi muodostui suhtautuminen Jumalan sanaan.

Pietari kirjoittaa: *"Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka varjelikin Nooan, vanhurskauden saarnaajan"* (2 Piet.2:5). Nooa kehotti aikalaisiaan parannukseen, uskomaan Herran sanan, mutta he hylkäsivät sen, ja näin vesi tuli heille kadotukseksi. Sanan ohi ei ole mitään tietä pelastukseen. Vedenpaisumuksen aikaan ei tunnettu mitään **pelastusautomaattia**! Suhtautuminen Nooan julistamaan Jumalan sanaan ratkaisi. Kannanotto siihen oli kannanotto pelastukseen. Oli tehtävä selvä ratkaisu. Epäusko piti tehokkaasti pelastuksen (arkin) ulkopuolella. Niille, jotka hylkäsivät parannussanaan, vesi muodostui hukuttavaksi elementiksi. Mitään automaattia ei ilmaantunut Sanan hylänneiden ihmisten avuksi. Jos mikä oli automaatti, niin se oli vesi, joka automaattisesti hukutti ne, jotka olivat välinpitämättömiä pelastuksensa suhteen.

Vesi pelasti (ja pelastaa) tuomalla pelastusarkin. Tämä ei sinänsä vielä ratkaissut pelastusongelmaa. Ei edes arkin lähelle pääseminen ole vielä ratkaisu: *"Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta"* (Mark.12:34). Arkin ovi ratkaisi: sisäpuolella pelastus, ulkopuolella hukuttaminen. Ovi erotti pelastuneet pelastumattomista. Jeesus sanoo: *"Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu"* (Joh.10:9).

Vielä ratkaisijaksi nousi oikea aika, etsikkoaika: *"Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan; huutakaa häntä avuksi, kun hän läsnä on"* (Jes.55:6). Myöhästynyt harraskin kolkuttaja ei päässyt arkkiin. Nooalta olisi ehkä löytynyt myötätuntoa epätoivoiselle kolkuttajalle, mutta *"Herra sulki oven hänen jälkeensä"* (1 Moos.7:16). Etsikkoaikaa oli kestänyt koko arkin rakentamisen ajan, mutta se oli käytetty väärin. Jeesus itki aikanaan Jerusalemiä siksi, **ettei se tuntenut etsikkoaikaansa**, Luuk.19:41-44. Kasteveden merkitys on siinä, että se tuo pelastuksen arkin, johon sitten kastetun etsikkoaikana tulee astua.

Nooasta voidaan sanoa, että hän on **kaikkien synergistien kunnioitettu isä**, koska hän toimi aktiivisesti pelastuksensa asiassa: hän rakensi pelastavaa arkkia, saarnasi pelastaakseen toisiakin, ja lopuksi hän vielä rohkeni omin jaloin astua sisälle arkkiin!

Armonvälineet

Armonvälineitä ovat Sana ja sakramentit. Augustinus nimittää sakramenttia "näkyväksi sanaksi". Tämän pohjalta voitaisiin armonvälineet supistaa käsittämään vain Sanan. Sekä kaste että ehtoollinen ovat suljetut Sanaan, sen sisäpuolelle. Ne ovat tehokkaita ja vaikuttavia ainoastaan Sanan kanssa ja sen yhteydessä. Kun Sana otetaan vastaan, silloin myös otetaan armonvälineet vastaan. Armon vastaanottaminen armonvälineiden kautta on sama kuin Sanan vastaanottaminen. Armonvälineet torjutaan silloin kun Sana torjutaan. Sanan vastaanottaminen taas edellyttää ajatustoimintaa: *"Heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat"* (Hebr.4:2). Ajassamme vaikuttaa suuntaus, joka pyrkii Sanan saarnan vähentämiseen vastoin luterilaisuuden keskeistä periaatetta. Jos ja kun näin tapahtuu, samalla viedään sakramenteilta pohja, niiden ydin ja teho. Sakramentti ilman Sanaa ei ole lainkaan sakramentti!

Kenet armahdetaan?

Armahduksen perustana on, että joku toinen ansaitsee sen ja kärsii tavalla tai toisella armahdettavan puolesta, Room.5:6. Armahdus edellyttää raskasta rikosta, josta saattaa olla seurauksena jopa kuolemantuomio (Room.6:23). Armahdus on mahdollista vasta tuomion julistamisen jälkeen. *"Lain kautta tulee synnin tunto"* (Room.3:20). Armahdukseen liittyy syyllisyyden tunnustaminen: *"Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon"* (Snl.28:13). Armahdus koskee pääsääntöisesti "täydessä ymmärryksessä olevia". Lapset ja vajaaälyiset sulkeutuvat syyntakeettomina automaattisesti armahdusprosessin ulkopuolelle. Jeesus vapauttaa lapset syyllisyyssyytöksistä: *"Senkaltaisten on Jumalan valtakunta"* (Mark.10:14). Näin lapset jäävät oikeussalin ulkopuolelle itsensä Jeesuksen luvalla. Meillä ei ole oikeutta heitä sinne raahata! Koska he jäävät oikeussalin ulkopuolelle, ei ole myöskään oikein ja asiallista soveltaa heihin oikeussalin termejä kuten esim. syyttäminen, tunnustaminen, tuomitseminen, armahtaminen (=vanhurskauttaminen ja uudestisyntyminen).

Armo ei ole **pakkotoimi** eikä **automaatti**. **Eino J.Honkanen** kirjoittaa: *"Armo ei ole pakkotoimi, niin että pelkästään kastamalla voisimme tehdä Jumalan lapsia"*(Uusi Tie 42/83). Se edellyttää henkilön puolelta aktiivisuutta. Kaikki armon saaneet löytyvät niiden joukosta, jotka ovat nöyryyneet jättämään armonanomuksen. Armoon ja armahdukseen sisältyy oleellisena osana niiden hyväksyminen ja vastaanottaminen: *"Hänen työtovereinaan me myös kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi"* (2 Kor.6:1).

Uskovien vanhempien lapset kastetaan

Lapsen kristillisessä kasvatuksessa ovat vanhemmat ehdottomasti avainasemassa. Heidän laiminlyöntejään eivät muut tahot voi korvata. Siellä, missä kristillisen kasvatuksen painopiste siirtyy kodilta seurakunnan harteille, ei Suomen oloissa kaste-edellytyksiä ole olemassa.

Oikeastaan **ainut Raamatulla selkeästi perusteltavissa oleva vaihtoehto on uskon tulleiden ja uskovien vanhempien lasten kastaminen.**

Augsburgin tunnustuksen mukaan (7) seurakunta on *"kaikkien uskovien yhteisö, joiden keskuudessa evankeliumi puhtaasti saarnataan ja pyhät sakramentit evankeliumin mukaisesti jaetaan"*. Aina siellä, missä nämä tuntomerkit ovat hävinneet, ei enää olla tekemisissä kristillisen seurakunnan, vaan pakanamaan ja lähetystilanteen kanssa. Tällaisessa yhteisössä ei ole muuta kuin kasteen väärinkäyttöä. Pakanuuden helmaan kastaminen on laitonta, koska tällöin opetuselementin puuttumisen takia ei kenenkään ole mahdollista tulla Jeesuksen opetuslapseksi.

Koska sakramentti on "näkyvä sana", kaste ja opetus muodostavat elimellisen kokonaisuuden ja kiinteän paketin, jota ei ole lupa hajottaa. Sanan ja kasteen yhteenkuuluvuudesta Raamattu sanoo selkeästi: *"Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin"* (Apt.2:41). Siis: **Sanan julistaminen ja sen vastaanottaminen luo kasteelle edellytyksen!** Niissä kodeissa, joissa tämä ehto ei täyty, ei voida raamatullista kastettakaan suorittaa syyllistytymättä lähetyskäskyn vastaiseen menettelyyn. Kastajalla pitäisi olla "sormituntuma", luoko kastettavan ympäristö edellytykset opetuslapseksi tulemiselle ja uudestisyntymiselle. Opetusta pitäisi tehostaa merkittävästi nimenomaan evankelioimisen suuntaan. Evankelioimisen kautta tulisi vanhemmat ensin saattaa uudestisyntymisen paikalle ja uskon tielle. He taas tekevät saman omien lastensa suhteen. Vain tätä kautta päästään oikeaan ja terveeseen kristilliseen yhteisöön. Tämä on oikea järjestys! Nykyisin meillä tässä suhteessa

toimitaan "nurinperin" - ja takkuista on!

Professori **Aapeli Saarisalo** kirjoittaa Raamatun sanakirjassa: *"Kirkko on kuitenkin varhaisista ajoista alkaen kastanut myös lapsia, joiden omaiset ovat voineet vastata heidän kristillisestä kasvatuksestaan...**kristittyjen vanhempien lapsilla on oikeus siihen sakramenttiin, joka vastaa ympärileikkausta.**"*

Eino J. Honkanen kirjoittaa: *"Meidän ei tarvitse järkeillä, mikä merkitys sillä (kasteella) on lapselle, jos hän ei siinä uudestisynty. Siinäkin Jumala voi enemmän, monin verroin enemmän, kuin mitä me anomme tai ymmärrämme sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa (Ef.3:20). **Kokonaan eri asia on jumalattomien kotien lasten kastaminen. En näe sitä oikein Raamatun mukaiseksi**"* (Uusi Tie, 43/83).

Seurakunnallisen opetuksen tehostaminen

Pakanuuden hälventäminen vanhempien elämästä johtaa itsestään seurakunnallisen opetuksen tehostamiseen. Meidän pitäisi välttämättä päästä siihen, että meillä on uskovia koteja, jotka sitten voivat kantaa päävastuun lasten kristillisestä opetuksesta. Seurakunnallinen opetus voidaan hyväksyä ainoastaan vanhempien kristillisen kasvatuksen täydentäjänä.

Kun saamme riittävästi uskovia vanhempia ja koteja, nämä aivan varmasti alkavat toimia myös seurakunnallisen opetuksen puhdistamiseksi ja tehostamiseksi. Liberaaliteologit saavat kyytiä ja jokainen uskoontullut maallikko pyritään sijoittamaan vastuulliseen tehtävään. Nykyisinhän luterilaisen seurakunnan ongelmat ovat seuraavat: ihmisiä ei tule uskoon ja toisekseen, uskoontulleilla ei ole käyttöä.

Tarvitaan uskovia pappeja ja muita opettajia sekä sen ohessa radikaalia muutosta pappiskoulutukseen. Helsingin teologinen tiedekunta ei anna mitään valmiuksia lähetyskäsken mukaiseen opetukseen (*"opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää"*). Onhan selvää, että jos pappiskoulutuksessa mitätöidään oleellisia asioita Jeesuksen elämästä ja opetuksesta, silloin ei valmisteta paimenia, joiden opetuksessa Jeesuksen kasteopetukselle asettamat kriteerit täytyisivät. On järkyttävää, ettei lähetyskäskykään velvoita kirkkoa tiedekuntaremonttiin.

Kirkon erhe

Luterilainen kirkko on menetellyt aivan oikein ja lähetyskäskyn mukaisesti lähtiessään kastamaan ihmisiä. Samoin se on käsittänyt oikein, että lapseksi tekemiseen kuuluu ensimmäisenä ja keskeisenä asiana synnyttäminen. Sen sijaan se ei ole toiminut lähetys- ja kastekäskyn mukaisesti pyrkiessään pelkällä kasteella tekemään opetuslapsia ja uudestisyntymään ihmisiä, kun opetuslapseus ja uudestisyntyminen ovat Jeesuksen sanojen mukaan kasteen ja opetuksen yhteisvaikutusta. Näin uudestisyntymäminen on epäonnistunut ja ihmiset tulleet petetyiksi. Olemme tekemisissä **vuosisadan suurimman petoksen kanssa!** Samoin todellinen Jeesuksen opetuslapseus on jäänyt saavuttamatta.

Virheeksi on nähtävä kaiken kansan erotukseton kastaminen. Tämä taas liittyy em. harhaan pelkän kasteen riittävydestä opetuslapseuteen. Kirkko ei ole käsittänyt kasteen ja opetuksen erottamattomuutta ja on siksi ottanut itselleen liian laajan työalan, josta sen on opetuksen suhteen mahdotonta kantaa raamatullista vastuuta. Tilanteen korjaamiseksi ei kannata lähteä kastetta paikkaamaan "paremmalla kasteella", koska tässä on kyse lähinnä "muotovirheestä". On korjattava "asiavirhe". Parannus saadaan aikaan **palaamalla Raamattuun**, myöntämällä, että lähetyskäsky sisällyttää opetuslapseksi tekemiseen tasavertaisina sekä kasteen että opetuksen. Tästä teologisesta suunnanmuutoksesta sitten tulee olla seurauksena käytännön toimenpiteet: opetusvelvollisuuden täyttäminen jokaisen kastetun kohdalla niin perusteellisesti ja uskollisesti, että kastettava tulee todella opetuslapseksi ja uudestisyntyä raamatullisten kriteerien mukaan.

Kirkko on ollut uskollinen kastamisessa, mutta uskonon lähetyskäskylle kokonaisuudessaan, koska se on irrottanut kasteen toisesta elementistä ja lähtenyt omavaltaisesti pelkällä kasteella uudestisyntymään ja Jumalan lapsiksi tekemään. Ei ole "heitetty Herran käskystä verkkoja" (**Luuk.5:5**), ja tulos on ollut sen tähden laiha. Uskottomuus lähetyskäskylle on merkinnyt samalla **uskottomuutta lähetyksen Herralle**.

Kasteen halveksimista

Nykyinen kansankirkon rajaton kastaminen on pohjimmaltaan kasteen halveksuntaa. **Kastetta käytetään oikein silloin, kun sitä käytetään siinä yhteydessä, mihin Jeesus sen määräsi.** Kaste on oikeassa käytössään, kun me sillä ja raamatullisella opetuksella uudestisyntymämme. Jeesus ei antanut lainkaan mitään erillistä

kastelupaa. Hän antoi kaste- ja opetusluvan. Kun kastetta ei suostuta käyttämään uudestisyntymisen välineenä yhdessä Sanan kanssa kuten lähetyskäsky edellyttää, syyllistytään sekä sakramentin että käskyn antajan halveksuntaan. Jos Jeesus sanoo, että meidän tulee kasteella ja Sanalla uudestisyntymään, mutta me tottelemattomuudessamme pyrimme uudestisyntymään pelkällä kasteella, me **viskelemme sakramenttia väkijoukkoihin**, joka on aivan hedelmätöntä.

Kastetta arvostamme oikein silloin, kun käytämme sitä siinä yhteydessä, johon Jeesus sen määräsi, ihmisen uudestisyntymiseksi ja pelastumiseksi.

Kirkon rajat yhtä maailman kanssa

Luterilainen kirkko makaa tukevasti kasteessa tapahtuvan uudestisyntymisen perustalla. Kirkko kaihtaa avointa keskustelua ja kannan tarkistusta kasteasiassa. Tähän sisältyy tiettyjä pelkoja: jos tämä perusta romahtaa, koko kansankirkko romahtaa. Mutta, onko se niin kovin vaarallista? Voisihan vanhan raunioista nousta uusi, entistä ehempi!

Kirkko, joka sijoittaa uudestisyntymisen kasteeseen, ei ansaitse lainkaan kristillisen kirkon nimeä. Se lukee jäsenikseen ja Jumalan lapsiksi myös kaikki maailmanlapset. Sellaisen kirkon rajat ovat täsmälleen samat kuin maailman rajat. On pitkälti rajoittamattoman lapsikasteen (ja siihen sisällytetyn uudestisyntymisen) ansiota/syytä se, että Suomessakin seurakunnan ja maailman raja on aivan ummessa. Seurakunta ei ole silloin mikään erillinen uskonnollinen ja hengellinen yhteisö, jolla pitäisi olla oma nimi. **Suomalainen kansankirkko on sisäiseltä olemukseltaan ja rakenteeltaan jotakin aivan muuta kuin alkuseurakunta.** Lopunajan kirkko on väärän ekumenian hapattama ja turmelema. Siinä sekoittuvat totuus ja valhe siinä määrin, että sitä kutsutaan "Suureksi Babyloniksi" (=sekoitus), [Ilm.17:5](#).

Suruttomuuden vankka tuki

Kristikunta on lähtiessään kastamaan kaikkea kansaa ottanut itselleen suuremman tehtävän kuin minkä se pystyy suorittamaan. Nykyinen käytäntö on vastuuttomuutta ja holtittomuutta. Se alentaa pyhien toimitusten arvoa ja tuottaa samalla häpeää Herran nimelle. Papit hoivailevat kastesilkkihanskoin suomalaista suruttomuutta kuin parastakin kansallisaarretta. Kun paikalle vielä rientävät evankeliset veljet vakuutteluillaan "ihminen ei voi mitään tehdä pelastuksensa asiassa", voimme vain todeta: suomalaisella suruttomuudella menee hyvin! Kasteopin tarkistaminen Raamatun mukaan saisi helvetin voimat järkkymään. Meille tulisi herätys, syntisiä pelastuisi ja syntyisi uudesti ylhäältä. Kaste, jota on pidetty suomalaisten kristillisyyden merkinä ja takeena, onkin käytännössä varmin suruttomuuden tuki ja ylläpitäjä.

Uudestisyntymisen vakavuus

Kun vertaa Raamatun uudestisyntymää aikamme kasteuudestisyntymiseen, huomaa jälkimmäisen helppouden ja kivuttomuuden. Johannes Kastaja ei kastanut kaikkea kansaa: "*hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä*" ([Mat.3:6](#)). Apostolit kastivat uskon tulleita: "*Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin*" ([Apt.2:41](#)). Jos olemmekin erimielisiä siitä, ketä Raamatussa kastettiin, hyväksyнемme kuitenkin sen, että kaste oli aina "valikoivaa". Sanaa tulee julistaa erotuksetta kaikille, mutta sakramentit kohdistuvat rajattuun joukkoon! Ne kastetaan, jotka haluavat lähteä seuraamaan Jeesusta. Ehtoollinen taas on "uskovien ateria".

Kasteessa Jeesus vihkiytyi kulkemaan ristin tien. Sama merkitys kasteella on myös Jeesuksen seuraajien suhteen. Kastetilaisuudessa on tärkeää ei ainoastaan, mitä sanotaan, vaan **mitä jätetään sanomatta ja jopa salataan**. Yleensä keskivertokastettu ei tiedä mihin hänet on kastettu. Häneltä (hänen vanhemmiltaan ja kummeilta) on salattu Jeesuksen seuraajan elämän todellisuus ristin kantamisineen. Jos jokaisessa kastetilaisuudessa tämä tuotaisiin esille kaikessa raamatullisessa vakavuudessaan, luulen, että kastejonot lyhenisivät merkittävästi. Kasteesta on tehty seremonia ja kulttitoimitus, jossa perimmäinen raamatullinen merkitys on pahoin hämärtynyt ja jäänyt taka-alalle. Päällimmäisenä on seurakunnan jäsenyys, uuden veronmaksajan merkkäminen seurakunnan kirjaan.

Jos Luther olisi ottanut vakavasti uudestisyntymisen, hän ei olisi niin kiivaillut kasteuudestisyntymisen puolesta. Jos pidämme kiinni kasteessa tapahtuvasta uudestisyntymisestä, kasteessa kiirehtiminen merkitsee kastetun tulevaisuuden tuhoamista ja jopa sielunautuuden menetystä Pyhän Hengen pilkan kautta. Johdonmukaisuus ja

raamatullisista termeistä kiinnipitäminen johtaa väistämättä siihen, ettei uudestisyntynyt ihminen voi elää syntielämää syyllistymättä Pyhän Hengen pilkkaan, [Mark.3:29](#). Tässä mielessä olisi **turvallisinta**, ettemme uudestisyntymättä lasta kasteessa. Näin tämän opin kannattajat tuomitsevat itse itsensä. Toinen, "positiivinen" vaihtoehto ja tulkinta tietysti on, että kaikki suomalaiset ovat uudestisyntyneet kasteessa ja vaeltavat tänään pyhydessä ja vanhurskaudessa kohti taivasta - uskokoon ken tahtoo! Tiedän, että jälkimmäisen vaihtoehdon (valheen) varassa kirkko tänään kaikesta huolimatta menee voimakkaasti ontuen eteenpäin. Oppi uudestisyntymisestä ja vanhurskauttamisesta on kaikkein tärkein ja keskeisin kristillinen opinkohta. Nämä liittyvät toisiinsa lähes yhtä kiinteästi kuin "siamilaiset kaksoset". Toisessa harhaanmeno merkitsee vääjäämättä harhautumista toisessakin. Tältä osin uudestisyntymiskysymys sivuaa myös meneillään olevia Rooma-keskusteluja.

Kaikkien ihmisten vihollisia

Tällä opilla on ollut toisessakin mielessä varsin vakavat vaikutukset. Se on passivoinut luterilaisen kirkon totaalisesti. Kun kaikki ovat jo alun perin Jumalan valtakunnan kansalaisia ja kristittyjä, kenenkään ei ole tarvis huolehtia sen enempää omastaan kuin toistenkaan autuudesta; harjoitetaan vain yhdessä hartautta! Tällöin on kadotettu eräs alkuseurakunnan keskeisistä piirteistä, **laajentuminen** (ekspansiivisuus). Erikoisesti tämä näkyy evankelioimistyössä. Tämä työmuotohan, vaikka se on varsinaista lähetyskäskyn toteuttamista, ei ole koskaan ollut kansankirkossa suuressa suosiossa. Siitä puhuvat ja sitä harjoittavat ovat pahamaineisia **kasteessa uudestisyntyneen Jumalan kansan raatelijoita**.

Kasteessa tapahtuva uudestisyntyminen kipsaa julistuksen sillä tavalla, ettei sen vaikutuksesta kukaan tule todella synnin tuntoon, eikä lähde kyselemään: mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin? Se on hirvittävä oppi, jonka ansiosta Suomen Siionin yllä lepää **hautausmaan rauha**. Julistuksesta on kadonnut parannuksen ja uudestisyntymisen vaatimus. Kaikkia ihmisiä kohdellaan kasteessa uudestisyntyneinä Jumalan lapsina, ja heille tyydytään vain antamaan epämääräisiä kristilliseen kilvoitukseen liittyviä ohjeita. Tätä oppia kannattavat ja julistavat ovat Raamatun mukaan "kaikkien ihmisten vihollisia", kun ovat estämässä syntisten pelastumista: **"eivätkä ole Jumalalle otollisia, vaan ovat kaikkien ihmisten vihollisia, kun estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumiseksensa"** (1 Tess.2:15-16).

Paavali ei uudestisynttänyt kasteella

Apostoli Paavalin koko toiminta joutuu Lutherin ajatuskulun mukaan outoon valoon. Paavalista tulee "toisen luokan apostoli", joka ei halunnut uudestisynttäätä ihmisiä. Paavalihan kerskuu ja jopa kiittää Jumalaa siitä, ettei ole liiemmälti ketään kastanut (Lutherin mukaan siis uudestisynttänyt kasteessa): *"Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään"*(1 Kor.1:14). Tässä valossa meidän on helppo käsittää, että Paavali puhuessaan [Room.6:3-4](#) ja Tiit 3:5 kasteesta, ei tarkoita pelkästään kastetta (kuten yleisesti asia väärin tulkitaan), vaan koko uskoontuloprosessia (=kääntyminen+uudestisyntyminen+kaste). Paavali kuitenkin pystyy kertomaan synnyttäneensä ihmisiä Jumalan valtakuntaan. Hän kirjoittaa samoille korinttolaisille: *"minä synnytin teidät evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesusessa "* (1 Kor.4:15), ja galatalaisille: *"Te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesusessa"* (Gal.3:26).

Kokemus puhuu vastaan

Monet niistä, jotka puhuvat kasteessa uudestisyntymisestä, opettavat myös "paluuta kasteeseen ja kasteen armoon". Täten he ovat erinomaisen epäjohdonmukaisia ja kumoavat tällä "paluulla" oman teologiansa. Täten he itse kieltävät kasteuudestisyntymisen olevan todellisen uudestisyntymän, koska Raamatun mukaan syntielämästä ei ole paluuta uudestisyntyneeseen tilaan. Jos tähän lisätään vielä empiirinen (kokemuksellinen) puoli, pitäisi asian olla jo harvinaisen selvä. Eikö koko Suomen 5 milj. kansa ole voimakas todistus tätä oppia vastaan yhdessä Raamatun todistusten kanssa?

Voihan se olla niin, että jossakin Turun tuomiokirkon liepeillä jokainen kastettava lapsi uudestisyntyy ja kaikkialla vilisee uusia luomuksia, mutta täällä kaukana susirajoilla (Pohjois-Karjalassa) koetaan tässä suhteessa suuria ongelmia. Täällä kaste tuottaa tavallisia "syntisiä pulliaisia", joilta onnistuu erinomaisesti varastaminen, verovilppi, huoraaminen, juopottelu, murha yms. siinä missä kastamattomiltakin.

Eikö Suomen kansan tila synnissä todista voimakkaasti, että olemme kasteella uudestisynttäessämme olleet

harhaopin kanssa tekemisissä? Tällaista haihattelua ja realismin puutetta lienee vaikeaa löytää muualta kuin hurmahenkien ja kirkon teologien piiristä! Jeesus muistuttaa: *"Miksi ette jo itsestänne päättä, mikä oikeata on"* (Luuk.12:57). Eihän kirkon tehtävänä ole ainoastaan "kastamalla" tehdä opetuslapsia, vaan "kastamalla ja opettamalla". Kastamistehtävässä kirkko on onnistunut, mutta opetuslapsiksi tekemisessä ei. Siis lähetyskäskyn varsinainen päämäärä on jäänyt saavuttamatta - mutta kastettu on.

Tehdään testi

Toisaalta taas monien suomalaisten uskoon tuleminen on vääjäämätön todistus siitä, ettei lapsikaste ole ainakaan esteenä Pyhän Hengen saamiselle. Samalla se yhtä varmasti todistaa, ettei kasteessa ole tapahtunut uudestisyntymistä, koska monet uskoon tulleista ovat löytäneet Jeesuksen vuosien syntielämän jälkeen, mikä taas uudestisyntyneelle olisi merkinnyt Pyhän Hengen pilkkaa "vailla paluun mahdollisuutta". Kun aikamme on erikoistunut testaamaan mitä erilaisimpia asioita, eikö voitaisi ajatella myös testiä lapsikasteen tehokkuudesta?. Samalla tulisi myös testata, mitä raamatullinen uudestisyntyminen aikuisiässä saa aikaan. Pelkään, että tällainen puolueeton testi tulisi osoittamaan, **ettei lapsikaste muodosta merkittävää vaaraa suomalaiselle suruttomuudelle!** Samalla se todistaisi, että todellista uudestisyntymistä seuraa elämänmuutos.

Lutherin perustelut eivät kestä

Lutherin esittämät perusteet kasteessa tapahtuvasta uudestisyntymisestä eivät mielestäni ole vakuuttavat. Lutherhan laittoi tässä asiassa kaikki "yhden kortin varaan": lapsi uskoo. Tämän uskon hän taas perusti **kummien uskoon - papin Kristuksen sijaisuuteen - vuodatettuun armoon**. Yksikään tämän ketjun lenkeistä ei kestä Raamatun eikä kokemuksen valossa; ne murtuvat yksi toisensa jälkeen Jos me toteamme nämä perustelut kestävämmiksi, on johdonmukaista, että samalla myös puramme Lutherin opin lapsen uudestisyntymisestä kasteessa, ja käymme kaikessa rauhassa miettimään lapsikasteelle uusia perusteluja ja uutta paikkaa uudestisyntymiselle.

Kompromissin tulos

Taivaan kanta ihmisen pelastumisesta on selvä: *"joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa"* (Joh.3:3). Kirkko tietää, ettei Jeesuksen ristiinnaulinnut kansa missään olosuhteissa salli itselleen tämänlaatuisia radikaaleja määräyksiä ja vaatimuksia. Kansaa ei tule antamaan periksi. Kansankirkon ollakseen kansan palvelija on suostuttava kansan vaatimukseen. Kansankirkon hintana on kansan äänen ja tahdon toteutuminen. Kansankirkon eräs kohtalokkaimmista kiroista on, että siinä on "tanssittava kansan pillin mukaan"! Taivas joutuu antamaan periksi. On lähdettävä neuvottelujen ja kompromissien tielle pyrkimyksenä molempien osapuolien kasvojen säilyttäminen. Koska termi on yksi kristinuskon keskeisimmistä, siitä ei voida tinkiä, mutta avuksi tulee selittäminen, soveltaminen ja vesittäminen - tämä taas on teologien työtä. Kansankirkossa taivasportinkin rakentaminen annetaan ja uskotaan kansalle. Vaikka kansa muuten saattaa olla varsin passiivista hengellisen toiminnan suhteen, tähän työhön se käy käsiksi suurella innolla. Se on suorastaan imarreltu saamastaan kunniatehtävästä ja rakentaa portin talkootyönä. Eri tahoja kuunnellen ja huomioonottaen portti rakennetaan riittävän laveaksi jokaisen kirkon jäsenen sisälle käydä. Ja **kirkko kiittää onnistuneesta lopputuloksesta.**

Uudestisyntyminen voidaan sijoittaa vain sellaiseen vaiheeseen ihmiselämässä, jossa veronmaksaja selviää siitä "läpihuutojuttuna". Näin sen ainoaksi paikaksi jää vauvaiän kastetapahtuma. Täten päästään mahdollisimman vähäisin protestein. Koska jokainen ihminen on luonnostaan uskonnollinen, pelkän seremonian hyväksyminen ei ole mikään ongelma.

Maallikot avainasemassa

Suomen ev.lut.kirkko on vakavassa **kastekriisissä**. Kriisi ei johdu joistakin muodoista, kuten missä iässä kaste suoritetaan, kastetaanko ennen vai jälkeen uskoontulon, suoritetaanko valelu- vai upotuskaste. Varsinainen ongelma on siinä, **ettei kaste- ja lähetyskäskyä oteta vakavasti**. Kun tämä asia korjaantuu, edellämaitut kehälliset asiat loksahavat paikalleen itsestään ja saavat niille kuuluvan painotuksen ja aseman.

Luterilaisen kirkon ja vapaiden suuntien välillä kaste keskustelu on ollut ylikireää ja jopa lukkiutunutta pitkälti siitä syystä, että em. nähdäkseni ehdonvallan (adiafora) kysymyksistä on tehty **pelastuskysymyksiä**. Entä jos näitä käsiteltäisiin "tarkoitumukaisuuskysymyksinä", joiden tehtävänä on vain palvella tavoitteeseen pääsyä? Eikö tätä kautta päästäisi kouristuksenomaisesta takertumisesta tähän asiaan ja saataisi samalla puolin ja toisin liikkumavaraa?

Lienee aivan turha odottaa koko kirkolta suunnanmuutosta tässä asiassa. Mutta kastajapappien herääminen toisen muutoksen holtittomaan kastamiseen. Profeetta Jesaja vapisi Jumalan pyhyden edessä, [Jes.6](#). Kastamisen alennustila johtuu siitä, että meidän papeillamme ei ole oikeaa Jumalan pyhyden tuntua. Kun Luther toimitti ensimmäistä messuaan, hän tunsu vastuunsa niin voimakkaana, että oli lähes kykenemätön suorittamaan tehtäviään. Papeiltamme puuttuu käsitys kasteen, lähetyskäskyn ja koko Raamatun pyhydestä. Oikea pyhydentunto särkee illuusiot kasteessa tapahtuvasta uudestisyntymisestä ja pakottaa ottamaan Jumalan sanan kokonaisuutena, sellaisena kuin se on kirjoitettu. Suurimpana syynä pyhyden tunnon puutteeseen lienee se, etteivät useimmat teologit ole koskaan henkilökohtaisesti joutuneet Pyhän Jumalan eteen - heidän ovat miltei poikkeuksetta itsekin uudestisyntyneet kasteessa. Heistä ei tehdä kirveelläkään raamatullisen uudestisyntymisen julistajia! Lisäksi kun muistamme, että Rooma paaveineen hengittää parillaan voimallisesti luterilaisen kirkon niskaan, ymmärrämme, että sakramentalismista nousu on lähes toivotonta. Tässä opissa pysyminen takaa sen, että Suomen ev.lut.kirkolle tulee pelastaja - **Roomasta päin!** Kansalle taas riittää jatkuvuus: menetellään vastedes samoin kuin tähänkin asti on menetelty! Olisivatko avainasemassa uskovat maallikot, jotka heräävät ajattelemaan ja toimimaan Sanan ja omantunnon pohjalta?

Teksti ja lihavointi: Väinö Hotti

Valoa ristiltä 11-12/1997

